

100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

Apariție săptămânală
5,99 LEI / 29,99 MDL

5

KENNEDY

DeAGOSTINI

100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

John F. Kennedy

Numărul 5

PROLOG

4

VIAȚA ȘI VREMURILE

6

Un tânăr erou cu o evoluție glorioasă și un final tragic

Al doilea fiu al dinastiei Kennedy

Eroul războiului din Pacific

Parcursul politic

Cel mai tânăr președinte al Statelor Unite

Politica noilor frontiere

Problemele lui JFK

Umbra morții se apropie

EVENIMENTE MARCANTE

20

O zi călduroasă în Dallas

Misterul care înconjoară asasinarea Președintelui

VIETI PARALELE

24

Oameni care l-au iubit sau l-au urât pe eroul Americii

INFLUENȚE MAJORE

28

Visul american care a născut mitul lui Kennedy

Pentru orice informație sau lămurire,
contactați-ne la telefonul: **(021) 40.10.888** sau trimiteți un e-mail la info@deagostini.ro
Servicii pentru clienți: de luni până vineri, între orele 10:00 - 15:00
Pentru o mai bună servire solicitați întotdeauna publicația de la același punct de vânzare
și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare.
Pentru orice informație, lămurire, înlocuire de exemplare sau comenzi
de numere anterioare, sunați-ne la tel. **(021) 40 10 888**
Pentru informații și comenzi de numere anterioare, cititorii din Republica Moldova
pot suna la **(022) 21.07.98** - Paramedia, Chișinău.

Vizitați site-ul nostru la adresa

www.deagostini.ro

EDIȚIE SĂPTĂMÂNALĂ

EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL

EDITOR: Petros Kapnistos

MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou

MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE: Virginia Koutroubas

ADRESĂ: Vuliagmenis 44-46, 166 73 Atena

MARKETING MANAGER: Michalis Koutsoukos

PRODUCT MANAGER: Nasita Kortesa

COORDONATOR DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou

MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza

MANAGER LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Dimitris Pasakalidis

COORDONATOR LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Antonis Lioumis

ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ:

Fast Translate, Best Communication Media SRL

DTP: RAY

TIPĂRIRE ȘI LEGARE: NIKI EKDOTIKI S.A.

DIRECTOR DE PRODUCȚIE TIPOGRAFIE: STELIOS KRITSOTAKIS

IMPORTATOR: Media Service Zawada S.R.L

Country Manager: Mariana Mihălțan

Marketing Manager: Adina Bojică

Redactor: Gabriela Muntean

Distribution Manager: Dan Iordache

ADRESA: str. Louis Pasteur nr. 38, et.1, ap.5,
sector 5, București, România

Telefon: (+40) 21 318 7398

DISTRIBUTOR: Hiparion S.A.

© 2007 De AGOSTINI Hellas

© 2003 K.K. De AGOSTINI JAPAN

ISSN: 1791-0765

Fotografii: Uniphoto Press, De Agostini Picture Library

Prețul numerelor

Prețul primului număr: 2,99 LEI / 14,50 MDL

Prețul celui de-al doilea număr și al tuturor celorlalte numere:
5,99 LEI / 29,99 MDL

Biblioraf

Nu ratați bibliorafurile speciale în care
puteți colecționa seria 100 de personalități!
Bibliorafurile sunt disponibile la chioșcurile
de ziare la prețul de 6,99 LEI / 35 MDL.
DeAgostini va anunța datele de publicare
a bibliorafurilor în seria de reviste.

Drepturile tuturor textelor se află sub copyright. Este interzisă
reproducerea, stocarea, transmiterea sau utilizarea comercială a
materialelor, sub orice formă, fără acordul scris al editorului.

Editorul își rezervă dreptul de a schimba ordinea publicării
personalităților sau de a le înlocui cu altele.

John F. Kennedy

1917 – 1963

„Nu întreba ce poate face țara ta pentru tine.
Întreabă ce poți face tu pentru țara ta”

John F. Kennedy

Despre viața lui JFK

PROLOG

DUPĂ SFÂRȘITUL CELUI de-al Doilea Război Mondial a început o nouă epocă, epoca războiului rece între Vest și Est. America era cea mai puternică țară capitalistă față de restul lumii vestice; de aceea avea nevoie de un nou conducător dinamic. Atunci a apărut pe scena politică John F. Kennedy. Erou al Războiului din Pacific, a adoptat politica noilor frontiere (New Frontier) și a intrat în lumea politicii ca un campion al unei Americi puternice. A devenit cel de-al 35-lea președinte al țării, iar pe durata mandatului său, a dovedit că este un conducător puternic, devenind un erou modern al poporului american, indiferent de situațiile pe care a fost chemat să le abordeze, cum ar fi Războiul din Vietnam, criza din Cuba, programul Apollo. Visul său a fost curmat însă de glonțul ucigaș, multe întrebări rămânând și acum fără răspuns.

TABEL CRONOLOGIC

1783	Se fondează Statele Unite ale Americii
1789	George Washington preia primul mandat de președinte
1860	Lincoln preia președinția
1861	Începe războiul între Nordiști și Sudiști
1863	Se anunță eliberarea sclavilor
1914	Izbucnește Primul Război Mondial
1917	Se naște J.F. Kennedy
1918	Primul Război Mondial se încheie
1929	Se produce Marea Criză Economică (Marele Crah)
1936	Kennedy intră la Universitatea Harvard
1939	Izbucnește cel de-al Doilea Război Mondial
1940	Kennedy a absolvit Universitatea Harvard
1943	Kennedy este recunoscut ca erou al Războiului din Pacific
1945	Se încheie cel de-al Doilea Război Mondial
1946	Kennedy este ales în Congres
1950	Începe Războiului din Coreea
1952	Kennedy este ales în Senat
1953	Kennedy se căsătorește cu Jacqueline
1954	Vietnamul se divide în Vietnamul de Nord și cel de Sud
1956	Kennedy nu reușește să obțină investiția democraților pentru vicepreședinție
1957	Se lansează cu succes primul satelit artificial de către Uniunea Sovietică
1959	Revoluția Cubaneză
1961	Kennedy depune jurământul ca al 35-lea președinte al Statelor Unite
1962	Criza din Cuba
1963	Kennedy este asasinat la Dallas
1964	Se instituie legea privind Drepturile Civile în America
1968	Martin Luther King este asasinat
1969	Nava Apollo 11 aselenizează cu succes
1975	Armata americană se retrage din Vietnam
1980	Începe războiul dintre Iran și Irak
1981	Demarează programul navetei spațiale
1991	Războiul din Golf / Destrămarea Uniunii Sovietice
1993	Clinton este ales ca Președinte al SUA

Un tânăr erou cu o evoluție glorioasă și un final tragic

În America, țară controlată de clasa dominantă protestantă, de origine anglo-saxonă, familia Kennedy aparținea unei minorități. Deși era supusă deseori discriminărilor, familia a rămas unită datorită unui puternic spirit de solidaritate. Din rândurile sale s-a ridicat cel de-al 35-lea președinte al Statelor Unite. Astăzi însă, John F. Kennedy, cu existența sa aproape mitică, nu a rămas în mintea noastră prin strălucirea sa, ci prin partea întunecată a poveștii sale.

Al doilea fiu al dinastiei Kennedy

Catolici, imigranți irlandezi...

JOHAN FITZGERALD KENNEDY (PORECLIT JACK), al doilea fiu al familiei Kennedy, s-a născut la 29 mai 1917, în Brookline, o suburbie a Bostonului. Ambii părinți erau descendenți ai imigranților irlandezi catolici. Mama sa, Rose, era fiica fostului primar al Bostonului, în timp ce tatăl său, Joseph, era om de afaceri. Joseph era un om ambițios, care căuta să își sporească averea în cel mai bun mod. A reușit să obțină profituri din tranzacții imobiliare și din piața de acțiuni, iar în perioada prohibiției a susținut utilizarea alcoolului în scopuri medicale, importând whisky. Deși primul fiu, Joseph Junior (poreclit Joe) a moștenit personalitatea ambițioasă a tatălui său în mai mare măsură decât fratele său mai tânăr, Jack, ambii copii au fost educați în cel mai bun mod posibil. Jack era însă foarte bolnăvicios, ceea ce provoca îngrijorarea părinților săi.

Medicul familiei Kennedy, care l-a supravegheat pe Jack de când s-a născut și în copilărie, a depistat o problemă la coloana vertebrală a

copilului. Când avea doi ani a avut un caz grav de scarlatină (boală infecțioasă care afectează deseori copiii mici), iar mai târziu a avut angină difterică, difterie și probleme endocrine cronice. Din cauza acestor probleme de sănătate, Jack a petrecut mult timp în pat, având tendința să viseze cu ochii deschiși, căpătând în acest mod o pasiune deosebită pentru citit.

Aventuri ca „Insula comorii” de Robert Stevenson și „Calea pelerinului” de John Banyan i-au insuflat entuziasm, iar mai târziu, când a citit autobiografia lui Winston Churchill în Primul Război Mondial, intitulată „Criza Mondială” a început să înțeleagă dinamica istoriei contemporane și să își formeze propria percepție în legătură cu aceasta.

De asemenea, după ce a citit cu un entuziasm extraordinar istoria personală a lui Churchill, a fost pus să noteze pasajele care i-au trezit interesul și se spune că le-a memorat, făcând referire la acestea în timpul mandatului său de președinte.

▲ Jack în copilărie. Față de fratele său mai mare, care avea un caracter mai puternic, Jack era mai romantic și cu un simț fin al umorului.

▼ În Brookline, suburbie a Bostonului, există și acum casa în care s-a născut Jack, care funcționează ca muzeu. În această casă s-au născut doi băieți și două fete, iar apoi familia s-a mutat în Riverdale, suburbie a New Yorkului.

Bostonul, port comercial central al Statelor Unite, unde familia Kennedy a cunoscut succesul.

▲ O fotografie prețioasă a familiei Kennedy (1937), în care apar toți cei unsprezece membri, la o reuniune de familie cu puțin înainte ca Joseph să preia noua sa funcție de ambasador. De la stânga la dreapta, tatăl Joseph, Patricia, Jack, June, Eunice, Robert, Kathleen, Edward, Rosemary, Joe și mama Rose.

Influența învățăturilor tatălui și a prezenței fratelui său

În pofida constituției sale plăpânde, Jack avea un spirit de luptător. La formarea personalității sale au contribuit anumite expresii folosite de tatăl său pentru a-l impulsiona spre vârf, cum ar fi „Să fii primul este totul, să ieși al doilea înseamnă o înfrângere” și „Să-ți realizezi scopul cu orice mijloace”, precum și luptele cu fratele său mai mare și mai puternic. Oricât ar fi încercat, Jack nu reușea să își învingă fratele mai mare. La vârsta de paisprezece ani, cei doi frați s-au înscris la un internat de prestigiu din Connecticut. Discipline sportive dar și studiul în sine păreau să îi creeze dificultăți lui Jack. Un fost coleg, care urma să-i rămână prieten toată viața, spune despre acesta „Chiar dacă nu era un bun sportiv, se lupta ca un tigr”, dar aceste eforturi supraomenești erau deseori dureroase.

Cât a studiat la Universitatea Harvard a făcut parte din echipa de fotbal american, iar în timpul unui meci a căzut și s-a lovit grav la mijloc. Urmările acestui accident l-au chinat toată viața.

Jack avea însă virtuți care îi lipseau fratelui său mai mare. Avea simțul umorului și al satirei. Împreună cu colegii săi a creat „clubul pierde-vară” (the good-for-nothing club), cu activități cum ar fi să arunce cu portocale în trecători și să facă grămezi cu pernele din cameră care ajungeau până la tavan... În general, Jack crea atâtea probleme încât până la urmă a fost pedepsit prin exmatriculare și numai datorită influenței tatălui său a fost acceptat din nou la școală.

Colegii îl considerau persoana cu cele mai multe posibilități de succes și era foarte popular, un lucru deosebit de important pentru un politician.

În 1937, tatăl său – Joseph a fost numit ambasador al Statelor Unite în Marea Britanie, fapt care

a schimbat multe în viața lui Jack. Visul lui Joseph era să-l vadă pe unul din fiii săi ajungând la putere și devenind conducător al țării.

Când a devenit el însuși primul ambasador de origine irlandeză catolică în Marea Britanie, a simțit deja primul pas făcut în această direcție.

Într-o Europă în care fascismul se răspândea din ce în ce mai mult, Joseph a făcut o mișcare politică foarte greșită. S-a plasat în favoarea politicii Angliei de reconciliere cu Germania și a susținut invazia lui Hitler în Europa de Est.

Această mișcare a lui Joseph l-a făcut să piardă automat orice speranță de a deveni președinte al țării sale și, în continuare, orice referire la frații Kennedy era însoțită de menționarea slăbiciunii tatălui lor.

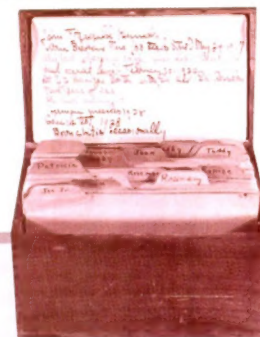
În 1935, Jack s-a înscris la Universitatea Princeton, iar în anul următor la Universitatea Harvard. În decursul studiilor sale a vizitat Europa de două ori, stând la ambasadă cu tatăl său și observând de aproape situația internațională tensionată. Jack a valorificat la maximum această experiență și a ales ca temă a lucrării sale de diplomă Pactul de la München din 1938 și efectele acestuia asupra politicii externe a Marii Britanii.

Datorită faptului că tatăl său îl cunoștea pe jurnalistul politic Arthur Crock de la New York Times, care a citit lucrarea, la patru luni de la absolvire Jack și-a văzut lucrarea de diplomă publicată în cartea cu titlul „Why England Slept?” – „De ce a dormit Anglia?”. Tatăl său a cumpărat în secret trei-patru mii de exemplare, pe care le-a împărțit din mână în mână, cartea ajungând, în cele din urmă, best seller.

▲ Echipa de fotbal a renumitei Universități Harvard. Al doilea din dreapta este Jack. În timpul unui meci s-a accidentat la coloană în zona lombară.

▼ Rose, întotdeauna grăbită, cu cei nouă copii ai săi, a inventat un sistem de arhivare cu cartele. Pe cartela fiecărui copil erau scrise numele, data nașterii, numele nașului, bolile, schimbările de greutate, numele medicului care a examinat pe fiecare copil și orice altă informație care i se părea utilă.

Din culise

ORIGINI

Când cineva dorește să vorbească despre originea lui Kennedy va folosi termenul „american de origine irlandeză”.

Istoria Americii contemporane a început în 1620 cu sosirea puritanilor englezi pe nava Mayflower. Numărul de imigranți irlandezi a crescut dramatic doar la mijlocul secolului al XIX-lea.

În 1845, când în Irlanda hrana de bază era cartoful, au apărut distrugereri masive ale culturilor de cartofi dintr-o cauză necunoscută. În 10 ani un milion de oameni au murit de foame, ceea ce a făcut ca un val masiv de irlandezi să părăsească țara având ca destinație America.

Cu patru ani mai târziu, în 1849, Patrick a sosit la Boston – primul Kennedy care a ajuns în America și al treilea dintre fiii unei familii de fermieri înstăriți, care a preferat să vadă în emigrarea sa spre Pământul Făgăduinței o ocazie de a-și satisface ambiția și nu o fugă de foamete.

La vremea respectivă, America i-a primit cu mare răceală pe imigranții irlandezi catolici și

săraci, care au ajuns mai târziu.

În orașe existau inscripții care spuneau „Irlandezii nu sunt bineveniți”, iar posibilitățile de muncă erau foarte puține.

La un moment dat, Patrick a început să lucreze producând butoaie pentru whisky, dar a murit din cauza sărăciei și a lipsurilor la doar nouă ani după ce a ajuns în Boston. Cu toate acestea, primul său fiu, bunicul lui Jack, Patrick Joseph Kennedy, a pătruns în lumea politicii și, în 1886, a fost ales senator. În același timp, a fost un importator de succes de băuturi alcoolice și, treptat-treptat, numele Kennedy a început să capete prestigiu în societatea imigranților irlandezi din Boston.

Strămoșii lui Rose, mama lui Jack, familia Fitzgerald, au ajuns în America cu doi ani după familia Kennedy. Ambele familii au cunoscut succesul în Boston și astfel, cei patru imigranți irlandezi au reușit să formeze o puternică alianță.

Eroul războiului din Pacific

Înrolarea în marină

ÎN 1940, CÂND JACK A ABSOLVIT UNIVERSITATEA, situația mondială inspira multă neliniște și se întrezăreau vremuri întunecate. În 1939, Germania, sub conducerea lui Hitler, invadase Polonia iar în Europa începuse Al Doilea Război Mondial. În același timp, în Pacific exista o tensiune între America și Japonia, care intrase în război de partea Germaniei. În primăvara lui 1941, președintele Roosevelt a declarat stare de alertă în țară.

În timp ce America se implica în război, frațele mai mare al lui Jack, Joseph (Joe) Kennedy, în care tatăl lor își pusese speranțele pentru un mandat la președinția SUA, nu putea face față acestor ambiții în perioada respectivă. Dorind să reabiliteze numele tatălui său, care fusese acuzat de lașitate în problema germană, Joe s-a înrolat în Marina Militară, unde a fost instruit ca pilot. Din același motiv, Jack, imediat după ce a absolvit universitatea, s-a oferit ca voluntar la marină și la infanterie. Nu a fost însă acceptat din cauza bolilor cronice și a problemelor cu coloana vertebrală de care suferea. Jack însă nu a renunțat și l-a rugat pe tatăl său să găsească o modalitate prin care să se înroleze. Într-un final a reușit, fără să treacă examenul medical, să fie acceptat la Centrul de Informații navale din Washington (Office of Naval Intelligence), centru care urmărea mișcările flotelor inamice. Sănătatea care i-a provocat probleme de când s-a născut a lucrat în favoarea lui de această dată, și astfel a ajuns la Washington. Între timp, frațele său mai mare, care părea destinat unui viitor mai important, se afla într-o bază din Florida ca simplu soldat.

Scandalul unei iubiri periculoase

Jack, la 24 de ani, ducea o viață lipsită de griji la Centrul de Informații Navale. În această perioadă a apărut un scandal cu o femeie măritată, Inga Arvad, care scria atunci pentru ziarul Times

Herald. Era urmărită în permanență de FBI, deoarece existau suspiciuni că ar fi fost spion al Germaniei. Pe lângă Jack, părea să aibă și mulți alți amanți. Jack, chiar dacă era conștient de zvonurile care circulau în legătură cu iubita lui, nu putea să se despartă de ea. În pofida avertizărilor tatălui său, care era convins că sentimentele lui Inga Arvad față de fiul său nu erau autentice, din acest motiv sfătuindu-l să întrerupă relația, aceasta a continuat până când a ajuns la urechile șefului FBI, Edgar Hoover. Pentru a-și proteja fiul, Kennedy senior a ajuns la un acord atipic cu Hoover. Acuzațiile împotriva lui Jack au fost retrase cu condiția ca Joseph Kennedy să furnizeze FBI informații despre celebritățile de la Hollywood de origine evreiască. Tânărul Jack nu ar fi putut să-și imagineze câte probleme urma să-i provoace în viitor această poveste.

Se naște un erou

Întrucât Jack nu a luat în seamă sfaturile și avertizările sale, tatăl său a găsit un alt mod să îl despartă de iubita sa. Și-a folosit influența aranjând ca fiul său să plece de la Centrul de Informații și să fie transferat pe o navă.

Noua misiune a lui Jack a fost să fie comandant adjunct al torpilorului PT109, care avea ca destinație interceptarea și capturarea vaselor japoneze care transportau trupe și provizii în zonele deținute de japonezi. La data de 1 august 1943, torpilorul PT109 al lui Jack, care efectua o patrulă în zona Insulelor Solomon din Oceanul Pacific, a fost lovit de distrugătorul japonez Amagiri.

Ciocnirea cu vasul inamic a fost violentă, torpilorul a fost rupt în două și toți membrii echipajului au fost aruncați în mare înainte să apuce să reacționeze. Jack s-a ridicat la suprafață, și-a

▲ Jack la Centrul de Informații Navale din Washington. Aici se decodificau codurile secrete ale armatei japoneze.

◀ Jack cu fratele mai mare Joe (dreapta). Joe, care se considera întotdeauna cel mai capabil și mai îndrăzneț dintre cei doi, nu s-a bucurat în mod deosebit de realizarea eroică a fratelui său mai mic.

În largul Insulelor Solomon din Oceanul Pacific se desfășurau lupte aprige între flota japoneză și cea americană.

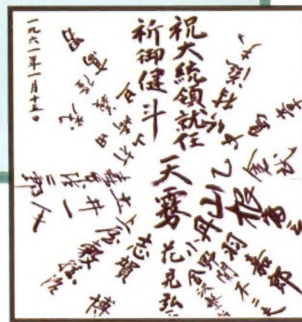

Biblioteca de amintiri

O SCRISOARE NEAȘTEPTATĂ DIN JAPONIA

În 1952, Jack a participat la alegerile parlamentare ca reprezentant al statului Massachusetts, unde a avut o dispută intensă cu adversarul său, deținătorul locului în parlament, Henry Cabot Lodge, Junior. În timp ce lupta electorală se apropia de ultima linie dreaptă, Jack a primit o scrisoare de o pagină din Japonia. Expeditor era Hanami Kohei, fostul căpitan al distrugătorului Amagiri, care lovise torpilorului PT109 al lui Kennedy. Textul exprima admirația lui Hanami față de bărbăția și curajul de care a dat dovadă Jack în timpul evenimentului, cât și urările sale pentru victoria lui Kennedy la alegerile care urmau. Jack s-a simțit surprins, bucuros și mișcat și, în scurt timp, a publicat într-un ziar conținutul scrisorii. Publicarea scrisorii a avut un ecou imens, toți vorbind despre „bărbatul care a fost onorat și după codul

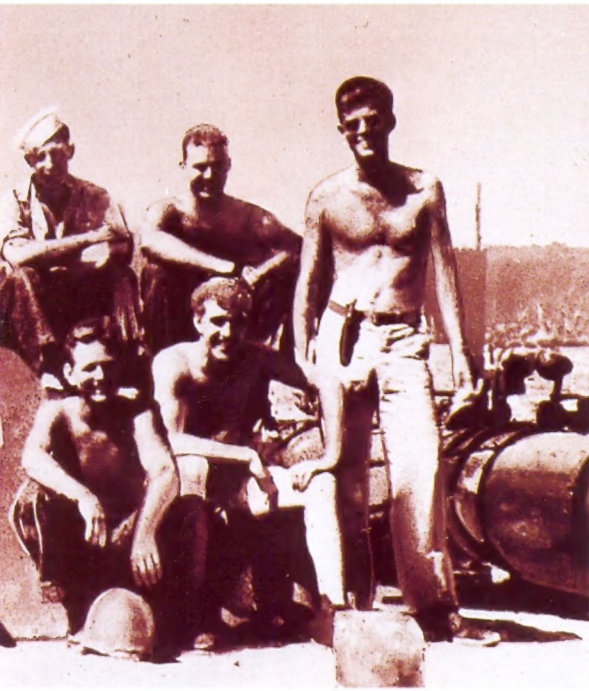
samurailor” și se consideră că acest eveniment a contribuit în mod deosebit la victoria sa în alegeri; o victorie care era primul pas în drumul său către conducerea națiunii americane. Într-adevăr, peste nouă ani, în ianuarie 1961, a depus jurământul ca președinte al Statelor Unite. După depunerea jurământului, a primit încă o scrisoare din Japonia. De această dată o carte poștală tradițională, semnată de toți membrii vasului Amagiri. Scria „Felicitări pentru câștigarea președinției” și în jur erau scrise cu cerneală numele tuturor membrilor. Aceștia depășiseră flăcările războiului și întindeau o mână de prietenie peste granițe.

▲ Cartea poștală tradițională japoneză trimisă de membrii echipajului lui Amagiri noului președinte, pe care doresc să îl întâlnească în viitor.

primul loc și a început să caute misiunile cele mai periculoase pentru a-și demonstra bărbăția. În august 1944, familia Kennedy, aflată la New York, a primit o telegramă prin care era informată că Joseph Kennedy și-a pierdut viața pe frontul european, în timpul unei lupte aeriene. Dacă Jack nu ar fi fost recunoscut ca erou de război, poate că Joe nu ar fi căutat să ajungă pe frontul european și nu ar fi fost pierdut astfel. Soarta însă și-a jucat jocul, iar îndeplinirea ambițiilor politice ale familiei Kennedy de a avea un președinte rămânea acum pe umerii lui Jack.

Jack, erou al Pacificului la vârsta de 29 de ani, înainte să dobândească aerul de încredere în sine care l-a caracterizat pe durata carierei sale politice.

▲ Kennedy (dreapta) și echipajul torpilorului PT109 cu fețe zămbitoare, cu câteva zile înainte de incidentul cu distrugătorul Amagiri care urma să îi pună față în față cu moartea.

► Insulele Solomon, în largul cărora s-a scufundat torpilorului. Astăzi sunt stațiune turistică.

adunat echipajul pe o scândură ruptă și înotând i-a scos pe uscat pe cea mai apropiată insulă, salvându-i de la o moarte sigură. În final au fost salvați 10 din cei 12 membri ai echipajului, iar fapta eroică a lui Jack l-a adus pe prima pagină în New York Times, câștigând astfel admirația poporului american. Jack Kennedy era erou de război...

În timp ce ziarele trâmbițau faptele eroice ale fratelui său mai mic, fratele mai mare, Joe Kennedy, se afla la o bază aeriană din Puerto Rico, unde a aflat despre Jack. Cel mic, care părea să nu poată niciodată să se apropie de performanțele sale, părea acum să îl fi depășit. Joe a căpătat astfel o obsesie de a recupera

Parcursul politic

Înlocuitorul fratelui mai mare

ÎN AUGUST 1945 s-a încheiat războiul care a marcat soarta celor doi frați Kennedy. Jack, lăsat la vatră, dorește să își realizeze visul de a deveni jurnalist și lucrează corespondent la ziarul familiei Hurst. Tatăl său însă, mânat de ambiții politice, nu îi permite să urmeze drumul pe care l-a ales. Astfel, în 1946, Jack devine, în pofida voinței sale, înlocuitor al fratelui său Joe, în care își pusese speranțele tatăl lor. La alegerile parlamentare a început cursa în circumscripția a unsprezecea a statului Massachusetts, în Boston. Circumscripția a unsprezecea era locul nașterii mamei sale, locul unde bunicul său fusese primar și unde tatăl său avea interese economice deosebite.

Pentru familia Kennedy, războiul a fost o lamă cu două tăișuri, care le-a luat primul fiu născut, dar care a dat glorie și prestigiu celui de-al doilea, fapt pe care Joseph Kennedy l-a considerat o bună armă electorală. Urmând instrucțiunile tatălui său, Jack a repetat în fiecare discurs electoral istoria sa personală din Pacificul de Sud și moartea tragică a fratelui său în luptă, ceea ce a mișcat mulțimile care îl ascultau și i-a asigurat simpatia și susținerea acestora. Existau, bineînțeles, mulți alți candidați puternici, cu mai multă experiență și mai multe relații, dar amatorul în ale politicii Jack a dovedit că este un oponent puternic și demn de luat în seamă. Chiar și mama sa, Rose, a contribuit în felul ei la promovarea popularității fiului său. A făcut „politică de salon”, invitând femeile din circumscripția electorală a lui Jack la ceai și organizând alte astfel de manifestări. În timpul acestor întruniri, Jack nu se simțea confortabil, astfel că frații săi se ocupau de invitați, primind lumea cu un zâmbet, proiectând astfel profilul unei familii unite, iubite și puternice și contribuind sensibil la sporirea popularității fratelui lor, Jack. În culise, Joseph Kennedy se ocupa de administrarea economică și canaliza sume uriașe în mai multe direcții pentru a asigura susținători pentru fiul său. Astfel, cu ajutorul semnificativ al familiei sale, în mai 1946 câștigă investiția Partidului Democrat, zdrobește candidatul Republicanilor în alegerile din decembrie și este ales pentru prima oară în Congres, făcând astfel primul pas al carierei sale politice.

Trecerea la Senat

În pofida campaniei sale reușite și a alegerii sale în Congres, Jack Kennedy nu putea fi considerat încă un politician dedicat și conștient. Nu putea să depășească ideea că era înlocuitorul fratelui său mai mare, iar acest lucru îi provoca diverse reacții. Totuși, un motiv și mai important pentru această aparentă indiferență pentru cariera sa era sănătatea sa precară. Potrivit unei relații al unui congressman de atunci, la o deplasare cu o comisie a Congresului la Londra, Jack s-a prăbușit imediat după sosire și a trebuit să fie transportat la spital. Starea sănătății sale era critică și, pentru prima oară în viață, Jack a conștientizat natura reală a bolii care îl chinuia din copilărie. Suferea de boala lui Addison, o disfuncționalitate a glandelor care secretă adrenalină, care are ca rezultat o reducere semnificativă a forței organismului bolnavului.

▲ Senatorul Jack Kennedy, candidat la președinție, rostește un discurs electoral în fața a 200.000 de alegători.

► La 12 septembrie 1953 Jack se căsătorește cu Jacqueline Lee Bouvier la biserica St. Mary din Newport, Rhodes Island. La nuntă au fost prezenți 1.200 de invitați, perechea de tineri căsătoriți având nevoie de două ore și jumătate ca să îi salute pe toți.

Clipe personale

OARE ERA MAI IMPORTANT IAHTUL DECÂT SOȚIA?

Joseph Kennedy senior își inițiasse fiii în mai multe sporturi, cum ar fi înotul, tenisul, golful și, bineînțeles, fotbalul american, la care familia se împărțea în două echipe și jucau cu toate forțele pentru victorie. Tatăl încerca prin intermediul sportului să însușească copiilor săi competitivitatea care urma să le fie atât de necesară în viață și concepția că învingătorul și învinsul se bucură de același respect dacă au luptat cu pasiune și dinamism.

Printre altele, Joseph Kennedy era un navigator entuziast, hotărât să transmită acest entuziasm și copiilor săi. Se spune că chiar și în timpul curselor urmărea vasul fiilor săi, verificându-le tehnica la manevrarea pânzelor și, la sfârșitul cursei, neluând în seamă prezența altor persoane, le făcea o critică extrem de dură pentru eventualele greșeli. Jack a moștenit în cele din urmă iubirea tatălui său pentru acest sport și chiar și după ce a intrat în arena politică a continuat să petreacă multe ore cu frații și prietenii navigând. În 1956, pe când Jacqueline, care era însărcinată,

năștea prematur un copil deja mort, Jack se afla în Mediterană pe un iaht. Ziarul Washington Times a publicat un articol care a avut un impact deosebit, cu titlul „Senatorul Kennedy se află în croazieră pe Mediterană fără să știe că soția sa a născut un copil mort”. Cu toate acestea, când Jack a fost informat prin telefon de Jacqueline despre acest lucru, el i-a pus în vedere că nu are de gând să își întrerupă croaziera pentru a se întoarce lângă ea, și se spune că în momentul respectiv în relația cuplului a apărut o falie ireversibilă.

► Familia Kennedy avea ca tradiție să organizeze curse de veliere în timpul verii.

Din cauza problemelor de sănătate, Jack și-a efectuat și al doilea mandat în Congres fără a face vreo mișcare ambițioasă sau vreo altă propunere demnă de menționat. În timpul celui de-al treilea mandat, Jack a început să dea mai multă importanță ideologiei sale politice și a decis că venise timpul să încerce să obțină un loc în Senat.

Lăsând în urmă viața sa liniștită și apatică de până atunci de congressman, Jack a trecut la acțiune. Pentru a-și promova ideile și profilul moral pe plan internațional, a pornit un turneu mondial în care a avut întâlniri importante cu președintele iugoslaviei, Tito, cu Papa, cu primul ministru israelian David Ben Gurion, cu primul ministru indian Nehru și cu alți lideri. În 1952, și-a îndreptat atenția către Senat și, având drept bază de operațiuni statul Massachusetts, a dat o bătălie electorală dură. Campania electorală a fost condusă de fratele său mai mic, Robert, care, prin manevre eficiente, a făcut ca Jack să realizeze aproape imposibilul, adică să obțină un loc în Senat având numai 6 ani de experiență în Congres. Având acum Senatul drept punct de plecare, Jack Kennedy a început să își organizeze acțiunile pentru obținerea președinției.

Căsătoria cu Jacqueline

Jack credea că pentru un politician celibatul este un atu, de aceea și-a păstrat viața amoroasă secretă. Iubita sa, care mai târziu a devenit Prima Doamnă a Statelor Unite, se numea Jacqueline. Jacqueline provenea dintr-o familie celebră de origine franceză, făcând parte din elita americană. Lucra ca fotoreporter la ziarul

Washington Times și, la vârsta de 18 ani, fusese votată cea mai frumoasă debutantă în viața socială a anului. Jack și Jacqueline se cunoscuseră la nunta unui prieten comun, când Jack era încă membru al Congresului, iar Jacqueline era studentă la Universitatea George Washington. Relația lor a rămas ascunsă mult timp, doar un cerc foarte restrâns de prieteni având cunoștință de ea. În mai 1953 a venit însă timpul ca relația să fie dezvăluită. Jacqueline a luat decizia neașteptată să plece la Londra. Călătoria avea un scop dublu: să se ocupe jurnalistic de încoronarea reginei Elisabeta pentru ziarul la care lucra și să testeze sentimentele iubitului său, mai în vârstă cu 12 ani. Absența ei a fost foarte grea pentru Jack, care i-a transmis o telegramă la Londra, spunându-i „Faci o treabă extraordinară, dar mă simt foarte singur”. La întoarcerea lui Jacqueline în America, Jack o aștepta în sala de sosiri a aeroportului, unde a cerut-o imediat în căsătorie. La 12 septembrie 1953, Jack și Jacqueline s-au căsătorit, iar căsnicia lor a durat până când glonțul asasinului i-a despărțit, pe 22 noiembrie 1963. Au trăit în confortul și luxul clasei superioare, provocând admirația dar și invidia cetățenilor americani simpli.

► Fotografie rară a lui Jack mergând în cârje (1954). În perioada respectivă suferea de hernie de disc și avea dificultăți de deplasare. A vrut însă să își păstreze profilul dinamic, astfel că nu apărea cu cârjele în public.

Cel mai tânăr președinte al Statelor Unite

Drumul spre președinție

ÎN 1956, KENNEDY, din cauza problemelor cronice cu coloana vertebrală, a fost supus la multiple intervenții chirurgicale care l-au ținut la pat mai mult timp. În timpul convalescenței a scris o carte istorică intitulată „Profiles in Courage” – „Profiluri ale Curajului”, în care lauda faptele de vitejie a opt politicieni din trecut, printre care cel de-al șaselea președinte american, John Adams. Cartea a devenit în scurt timp best seller și a câștigat și premiul Pulitzer.

În perioada respectivă au început zvonurile legate de numele lui Kennedy și președinție. Politicienii din generația mai veche a Partidului Democrat, printre care și omul puternic al democraților, Lyndon Johnson, nu îl acceptau însă și își exprimau nemulțumirea spunând că „poate să fi scris cărți, dar în atâția ani în Senat nu a venit cu nici o propunere notabilă”. La începutul carierei sale politice, Jack reacționa intens la ambițiile și îndemnul tatălui său, spunând chiar: „Tatăl meu este ca un ventriloc, iar eu joc rolul marionetei”. Cu timpul însă a conștientizat puterea mijloacelor de informare în masă, s-a entuziasmat de popularitatea sa din ce în ce mai mare, și deodată ideea de președinție nu l-a mai deranjat atât de mult, ceea ce l-a făcut să acționeze în această direcție.

Primul său pas a fost să încerce să obțină investitura ca Vicepreședinte de la Partidul Democrat, dar, în final, aceasta a fost acordată senatorului de Tennessee, Estes Kefauver. După acest eșec și după ce, mai întâi, s-a relaxat cu iahtul său, a vizitat peste 150 de orașe, rostind discursuri de susținere a lui Adlai Stevenson, care era candidatul demo-

cratilor pentru alegerile prezidențiale. În cele din urmă, Stevenson a pierdut alegerile în fața candidatului republican Eisenhower, dar frații Kennedy au tras multe învățăminte de pe urma acestei lupte electorale. În 1962, sub președinția lui Kennedy, Stevenson a fost numit ambasador al Statelor Unite la Națiunile Unite. În timpul crizei din Cuba, Stevenson a fost cel care a dezvoltat declarațiile false ale sovieticilor la întrunirea Națiunilor Unite.

Eroul televiziunii

În ianuarie 1960, Kennedy și-a anunțat oficial intenția de a candida la președinția Statelor Unite.

Mai întâi trebuia însă să câștige alegerile preliminare și să obțină investitura din partea democraților la congresul partidului care avea loc în vară. Kennedy, chiar dacă era recunoscut într-o anumită măsură, nu avea relațiile și conexiunile necesare cu profesioniștii politici și puternicii țării, astfel că atenția sa s-a îndreptat spre mass-media, făcând un apel direct către poporul american. Rezultatul a fost o victorie zdrobitoare împotriva adversarului său, Hubert Humphrey, în turul preliminar, și victoria împotriva lui Lyndon Johnson pentru investitura Partidului Democrat. La 14 iulie 1961, la congresul Partidului Democrat de la Los Angeles, Kennedy a fost investit can-

▲ La 20 ianuarie 1961, Kennedy a depus jurământul ca cel de-al 35-lea președinte al Statelor Unite, în fața Capitoliului. Discursul său inaugural a durat doar 15 minute, dar a rămas în istorie ca unul din cele mai dinamice discursuri politice.

▲ Kennedy depune jurământul ca cel de-al 35-lea președinte al Americii în fața unei mulțimi imense.

► Candidatul Partidului Democrat, Jack Kennedy, a fost ales al 35-lea președinte al SUA. Poporul american l-a adorat pentru tinerețea, farmecul, umorul inteligent și energia sa.

▼ Înainte de apariția televizată contra adversarului său, Richard Nixon, Kennedy a petrecut nenumărate ore de pregătire cu colaboratorul său apropiat, Ted Sorensen.

▲ Cei trei frați Kennedy au colaborat îndeaproape pe toată durata campaniei electorale. Robert Kennedy (în mijloc) era consilier al fratelui său și a fost numit ministru al justiției în noul guvern. Fratele mai mic, Edward (dreapta) era Senator din 1960.

didat cu aproape dublul voturilor adversarului său. A renunțat la metodele consacrate ale vechilor politicieni și și-a bazat campania pe tehnici moderne, cum ar fi sondajele, promovare în mass-media și relații cu publicul.

Această strategie dinamică a continuat cu aceeași intensitate și în campania electorală principală, pentru președinție, avându-l ca adversar pe candidatul republicanilor, Nixon. Kennedy a folosit televiziunea la maxim, apărând în permanență în fața camerelor de luat vederi pentru a-și expune opiniile și percepțiile în fața electoratului, consacrand astfel un nou tip de luptă electorală. Înainte de alegeri au avut loc patru confruntări istorice la televiziune între Kennedy și Nixon. În prima, Nixon, care fusese vicepreședinte al lui Eisenhower, s-a prezentat cu un confort și o încredere în sine excepționale, dar pe parcursul dezbaterii, mai tânărul și mai puțin experimentatul Kennedy l-a dominat categoric. Votanților care au urmărit confruntarea televizată Nixon le-a apărut întunecat și infernal în contrast cu zâmbitorul și sincerul Kennedy. Toți cei care au ascultat dezbaterile la radio au rămas cu impresia că Nixon a câștigat, dar impresia telespectatorilor a fost că a câștigat, fără îndoială, Kennedy. În cele din urmă, la 8 noiembrie 1961, Kennedy a fost ales al 35-lea președinte al Statelor Unite cu cea mai mică diferență de voturi din istorie, 34.220.984 pentru Kennedy contra 34.108.157 pentru Nixon. America a avut astfel primul președinte catolic de origine irlandeză din istoria sa.

La 20 ianuarie anul următor, în pofida gerului, în fața Capitolului s-a adunat o mulțime imensă de oameni, tineri și bătrâni, bărbați și femei, pentru a urmări depunerea jurământului de către noul pre-

ședinte. Urcat pe un podium, cu privirea spre lumea adunată, Kennedy a rostit cu intensitate și dinamism discursul său istoric.

▼ Richard Nixon pe vremea când era vicepreședinte în administrația Eisenhower. Tânărul Nixon reprezenta noua generație a Partidului Republican și în persoana sa se puneau multe speranțe.

Omul-cheie

CONTRASTUL CU ETERNUL RIVAL NIXON

Lupta electorală pentru alegerea celui de-al 35-lea președinte al SUA a avut loc între candidatul Partidului Democrat, Jack Kennedy, și republicanul Richard Nixon. Kennedy avea 44 de ani, iar Nixon 47. Ambii își începuseră cariera politică în 1946, fiind aleși în Congres, iar în timpul mandatului lor în Senat, birourile lor erau foarte apropiate, având o relație de prietenie relativ bună. Când, în 1954, Kennedy a fost supus unei intervenții chirurgicale la coloana vertebrală, a primit de la Nixon un coș cu fructe și urări de însănătoșire grabnică.

Cei doi erau însă foarte diferiți. Kennedy era descendentul unei familii înstărite, iar atitudinea sa fără griji arăta un om senin și plin de încredere în sine. Pe de altă parte Nixon avea un aspect nervos și suspicios deoarece fusese nevoit să muncească pentru a-și încheia studiile iar consacrarea sa venise în urma unui efort individual dur.

Nixon, care fusese vicepreședinte pe vremea lui Eisenhower, avea opt ani de carieră importantă și era indubitabil cel mai puternic dintre cei doi candidați. Înainte de

începerea campaniei electorale, sondajele indicau un avantaj al lui Nixon față de Kennedy, dar cifrele s-au schimbat în urma confruntării televizate între cei doi candidați. Dacă Nixon ar fi reușit o apariție la televiziune puțin mai eficientă și mai atrăgătoare, probabil că el ar fi fost câștigătorul acestor alegeri. Tensiunea și nervozitatea lui Nixon au fost însă evidente din modul său de a vorbi și din limbajul corpului, astfel că prin impresionarea auditoriului a câștigat relaxatul și fermecătorul Kennedy, răsturnând avantajul lui Nixon și câștigând în final președinția. După asasinarea lui Kennedy, funcția de președinte a fost preluată de Johnson. Nixon a candidat și a câștigat președinția țării după sfârșitul mandatului lui Johnson. Însă în mass-media a izbucnit scandalul Watergate, astfel că Nixon a devenit primul președinte american care a fost nevoit să demisioneze.

Politica noilor frontiere

Personalul noii conduceri

DIN MOMENTUL ÎN CARE ȘI-A PRELUAT NOUA FUNCȚIE, Kennedy a ales să se refere la sine cu inițialele numelui său, și anume JFK (John Fitzgerald Kennedy). Colaboratorul său apropiat îi spunea că, în opinia sa, acest lucru era puțin copilăros, dar Kennedy știa că președintele Roosevelt, care a guvernat cu dinamism țara în timpul marii depresiuni economice și al celui de-al Doilea Război Mondial prefera utilizarea inițialelor FDR (Frank Delano Roosevelt).

Prima acțiune a lui Kennedy după preluarea președinției a fost alegerea noii administrații, a personalului și a colaboratorilor. Kennedy, cu doar 15 ani de experiență în spațiul politicii, nu avusese niciodată dispoziția să își creeze un cerc de susținători personali apropiați. „Cercul meu constă în cei care m-au votat și întotdeauna vor exista oameni care să vrea să lucreze pentru guvern”, susținea el. Avea doar 73 de zile pentru a acoperi 1200 de posturi, inclusiv Cabinetul. Realizarea cu succes a acestei sarcini fără existența unei rețele prealabile de cunoștințe era ceva nemaivăzut pentru politica americană și a dat electoratului impresia că noul guvern este curat și liber de interese și date prestabilite.

Nu au mers însă toate bine. Kennedy, care învinsese candidatul republicanilor, pe Nixon, cu o diferență minimă de voturi, simțea presiune și disconfort, dintre cauza faptului că aproape jumătate din alegătorii țării nu îl preferau, astfel că unele din opțiunile sale aveau ca scop mai mult să liniștească și să-i mulțumească pe republicani. Câteva caracteristici ale acestei strategii a lui Kennedy au fost menținerea în funcție a lui Allen Dulles și Edgar Hoover, directorii CIA și respectiv FBI.

▼ În ianuarie 1961 a avut loc la Casa Albă depunerea jurământului de către Cabinet, care era compus din elita administrației Kennedy, ai cărei membri erau numiți „cei mai buni și cei mai inteligenți”. Al patrulea din stânga este Robert Kennedy, care a fost numit Ministru al Justiției, iar a opta din stânga este Prima Doamnă, Jacqueline Kennedy.

▲ Kennedy se adresează unui jurnalist într-o conferință de presă de după preluarea funcției de președinte. Poporul american, care urmărește interviul la televizor, îl simte familiar pe fermecătorul președinte care, cu o mână în buzunar, inspiră un aer de dinamism și încredere în sine.

Cei mai buni și cei mai inteligenți

În partidul Republican exista tendința să fie preferați pentru funcțiile importante oameni de natură conservatoare. Kennedy însă insista să își aleagă colaboratorii pentru Casa Albă dintr-un cerc de oameni tineri, liberali, educați și activi. Acest cerc al colaboratorilor săi s-a numit Echipa Cambridge și se compunea din absolvenți ai unor universități de prestigiu cum ar fi Harvard, Universitatea din Massachusetts. Consilieri speciali ai președintelui au fost Arthur Schlesinger Jr. și McGeorge Bundy, ambii absolvenți de la Harvard, ministru al apărării Robert S. McNamara –fost director executiv al companiei producătoare de autovehicule Ford, ministru de externe Dean Rusk– fost membru administrativ al fundației Rockefeller, ambasador al SUA în India economistul John Kenneth Galbraith, ambasador al SUA în Japonia Edwin O. Reischauer și așa mai departe.

Acest cerc de colaboratori ai lui Kennedy, care aveau o medie de vârstă de 47 de ani și care mai târziu au fost denumiți „cei mai buni și cei mai

▲ La 20 februarie 1962, Kennedy vizitează instalațiile NASA pentru a-l felicita pe locotenent-colonelul John Glenn, astronautul care a realizat primul zbor cosmic al americanilor. În anul precedent, Kennedy anunțase demararea programului Apollo care avea ca scop trimiterea unui om pe Lună și redobândirea prestigiului Americii față de Uniunea Sovietică, în cursa pentru cucerirea spațiului.

intelenții" a oferit o contribuție semnificativă timp de mulți ani în toate domeniile vieții politice a țării.

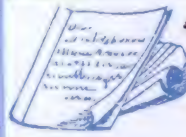
Politica noilor frontiere

Prima problemă cu care s-a confruntat noua administrație a lui Kennedy a fost punerea în aplicare a promisiunii electorale privind politica noilor frontiere. „Vă asigur că ne aflăm astăzi în fața unor noi frontiere, indiferent dacă vrem acest lucru sau nu. Dincolo de acestea se află regiunile neexplorate ale spațiului și științei și problemele nerezolvate ale păcii și războiului, redutele ignoranței și prejudecății, întrebările fără răspuns ale sărăciei și bogăției excesive”. Apelul lui Kennedy pentru o țară clădită pe noi idealuri care să cinstească și să perpetueze idealurile strămoșilor, care s-au desprins treptat de Europa și s-au instalat pe noul continent, a fost un discurs de zece minute care a mișcat și a cutremurat poporul american.

Începutul anilor 60 a reprezentat punctul de plecare al unei perioade de renaștere și schimbări în Statele Unite. Economia țării, care în ultimele două decenii era întreținută practic de război, începuse să dea semne de cădere, iar poporul american era stăpânit de sentimente de incertitudine, neliniște și punere la îndoială a regimului existent. Începea o nouă epocă, în care noile mijloace de informare facilitau accesul la cunoștințe pentru toți, oportunitățile de educație superioară se înmulțeau și probleme care nu fuseseră niciodată în atenția publicului ieșeau la suprafață. Era evident că țara avea nevoie de un nou lider pentru a o conduce cu pași siguri în noua epocă. Politica noilor frontiere a lui Kennedy promitea reforme în anumite domenii, cum ar fi educația, sănătatea publică, programul spațial, și abordarea problemelor constante, cum ar fi șomajul, locuințele

▲ Instantaneu de la summitul istoric care a avut loc la Viena la 3 iunie 1961 între Kennedy și prim-ministrul rus Nikita Hrușciov. Pe această întâlnire la vârf s-au bazat multe speranțe pentru dezamorsarea Războiului Rece dintre Vest și Est. Chiar dacă Hrușciov părea jovial, Kennedy a păstrat o atitudine rezervată. În pofida fețelor zâmbitoare ale celor doi lideri, discuția dintre ei nu a adus rezultate, iar Războiul Rece a continuat.

Versiune diferită

AVENTURILE TÂNĂRULUI PREȘEDINTE

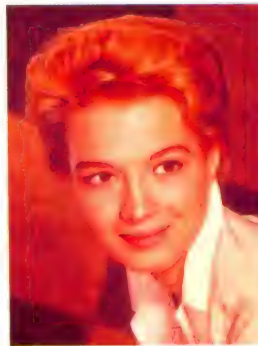
Tânărul și șarmantul Kennedy, deși avea o bună relație cu soția sa Jacqueline, avea din când în când aventuri cu mai multe femei. Cea mai cunoscută era Marilyn Monroe, dar pe lângă aceasta, prin viața lui au trecut și Audrey Hepburn, Sophia Loren, Angie Dickinson și multe alte femei. Marlene Dietrich a avut o relație nu numai cu Jack, dar și cu fratele și cu tatăl său. Joseph Kennedy senior era și acesta deosebit de înclinat spre scandaluri amoroase, astfel că era deosebit de îngăduitor cu aventurile fiilor săi. Din studenție, Jack avea reputația unui mare afemeiat. În perioada când era senator cunoscuse prin intermediul lui Frank Sinatra pe amanta unui membru al mafiei din

Chicago.

Aceste relații trecătoare ale sale puteau să reprezinte o dovadă a farmecului său, dar în vremea aceea erau ascunse prin toate mijloacele. La începutul anilor '70, după asasinarea sa, acestea au început să iasă la iveală, întunecând astfel imaginea sa de președinte popular.

▲ Relația ascunsă a lui Kennedy cu Audrey Hepburn a durat mulți ani, până la căsătoria cu Jacqueline.

▲ Angie Dickinson, cu care Kennedy a avut o legătură serioasă chiar în timpul căsniciei sale.

și rasismul. Abordarea acestor subiecte urma să fie de competența guvernului și nu a factorilor privați, ca până atunci. Un bun exemplu este programul spațial al SUA, care, sub administrația Kennedy, a înregistrat progrese rapide.

Politica noilor frontiere a lui Kennedy este comparată frecvent cu politica lui Roosevelt, pe care acesta a numit-o Noul Acord (New Deal). Politica lui Roosevelt avea ca scop combaterea consecințelor Marii Depresiuni și, drept urmare, era oarecum superficială și unilaterală. Pe de altă parte, politica lui Kennedy pune bazele unei țări puternice politic și economic și, în paralel, asigura bunăstarea maselor.

Cei mai mulți membri ai cabinetului noii administrații Kennedy erau absolvenți ai Universității Harvard. Inițial, copiii familiilor albe anglo-saxone protestante (WASP / White Anglo-Saxon Protestant) alegeau universități engleze, cum ar fi cele de la Oxford sau Cambridge, dar, cu timpul, Universitatea Harvard s-a impus ca alegerea elitei. 20 dintre absolvenții acestei universități au obținut premiul Nobel.

Problemele lui JFK

Prima mare greșală după preluarea puterii

DUPĂ PRELUAREA PREȘEDINȚIEI, Kennedy a aflat de planul de invadare a Cubei, moștenire de la fosta administrație Eisenhower. Având ca scop răsturnarea guvernului socialist al țării printr-o revoluție populară, CIA instruia și înarma refugiați cubanezi pentru debarcarea acestora în Golful Porcilor din Cuba. Din cauza naturii sensibile a operațiunii, Eisenhower aștepta o mișcare din partea liderului Cunei, fostul militar Fidel Castro, care să justifice intervenția, dar până la sfârșitul mandatului său nu a apărut o astfel de ocazie. Preluând funcția de la Eisenhower, Kennedy a fost informat în legătură cu planul și inițial s-a opus punerii în aplicare a acestuia. Într-un sfârșit a cedat însă presiunilor CIA, cu condiția ca la operațiune să nu participe trupe americane. Prin aprobarea planurilor CIA, Kennedy și-a încălcat repede promisiunea din discursul său inaugural „motivul pentru care avem armată este să putem duce un dialog”.

Astfel, la 17 aprilie 1961, refugiații cubanezi au întreprins debarcarea programată în sud-vestul Cunei, în Golful Porcilor, dar au fost înfrânți în totalitate, în numai trei zile. La o lună de la incident, Castro a finalizat ridiculizarea Americii, declarând Cuba republică socialistă și pe sine marxist-leninist și încheind o alianță cu adversarul SUA, Uniunea Sovietică.

▲ Din seara zilei de 12 august 1961 până în zorii zilei următoare se finalizase construcția unui zid prevăzut cu sârmă ghimpată între Berlinul de est și cel de vest, în urma hotărârii bruște a guvernului Germaniei de Est. Din luna august a anului următor, au fost chemați ingineri să ranforseze zidul pe partea Germaniei de Est și trecerea în cealaltă parte a fost interzisă oricui nu avea autorizație specială de la guvern sau de la armată.

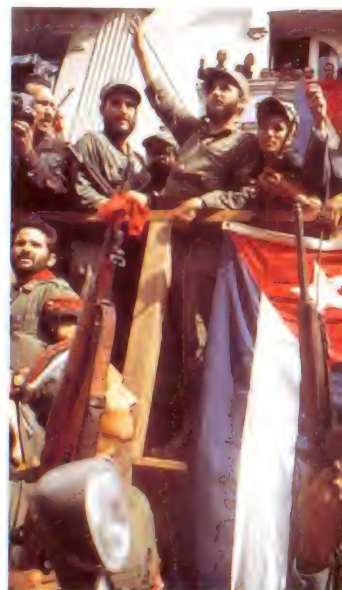
Criza rachetelor

După sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial a apărut un nou conflict între Vest și Est, cu alte cuvinte, între Uniunea Sovietică Socialistă și America, exponentă a capitalismului, așa-numitul Război Rece, iar situația la începutul anilor '60 era deosebit de tensionată. La trei luni după ce Castro a declarat Cuba republică socialistă, Uniunea Sovietică și Germania de Est au trecut la construirea unui zid între Berlinul de Est și cel de Vest. Acest lucru s-a întâmplat pentru a opri trecerea a circa 20.000 de muncitori pe an din Germania de Est în cea de Vest și a provocat escaladarea tensiunii dintre America și Uniunea Sovietică.

În 1962, avioane americane care efectuau un zbor de spionaj deasupra Cunei au depistat baze de lansare de rachete cu focuase nucleare. Această veste a provocat tulburare la nivel mondial, iar în guvernul american mulți susțineau bombardarea și distrugerea imediată a acestora. O singură greșală putea însă să conducă umanitatea la un război nuclear fără întoarcere. Astfel Kennedy, ținând minte incidentul de la Golful Porcilor a acționat după judecata lui și în locul bombardamentului a declarat blocada navală a Cunei și a cerut Uniunii Sovietice retragerea imediată a focușelor nucleare de pe teritoriul cubanez. Într-un sfârșit, Uniunea Sovietică și-a retras rachetele și criza s-a încheiat fără a duce la o confruntare nucleară distrugătoare.

În anii de după criza rachetelor din Cuba, America și Uniunea Sovietică au ajuns la un acord bilateral, așa-numitul Hotline Agreement (acordul telefonului „roșu”) care avea ca scop urmărirea relațiilor între cele două țări și soluționarea neînțelegerilor sau evenimentelor care

▲ În decembrie 1962, Kennedy, dorind să aibă o imagine completă a situației internaționale, a trimis în Vietnam observatori guvernamentali. Conform rapoartelor acestora, în sudul țării continuau ostilitățile, fără susținerea părții de nord, iar moralul trupelor americane din regiune era deosebit de scăzut. Această veste a sporit frământările lui Kennedy.

▲ Manifestându-și mânia, liderul Cunei, Fidel Castro (în mijloc) protestează împotriva intervenției neprovocate a SUA în afacerile interne ale țării în incidentul din Golful Porcilor. Toate țările europene au condamnat acțiunea Statelor Unite, punând într-o poziție dificilă administrația Kennedy.

Călătorii în timp

CRIZA DIN CUBA

În seara zilei de 22 august 1962, într-o apariție televizată, Kennedy a anunțat existența rachetelor cu rază medie de acțiune, dotate cu 60 de focoaase nucleare de construcție sovietică, pe teritoriul Cubei. În continuare, a anunțat instituirea unei blocade navale a acesteia. Pe data de 24, 180 de nave ale Marinei Militare americane au fost trimise în Caraibe pentru a împiedica navele rusești să se apropie de Cuba. În același moment, Cas-

tro l-a informat pe Hrușciov că „începerea ostilităților cu Statele Unite este inevitabilă”. Hrușciov însă, de teama izbucnirii unui război nuclear, a trimis pe data de 26 un mesaj către Casa Albă declarându-și intenția de soluționare pașnică a problemei. Astfel, în dimineața zilei de 28 august 1962, după negocieri prelungite, Hrușciov l-a anunțat pe Kennedy că intenționează să își retragă rachetele din Cuba.

▲ O navă sovietică îndepărtează focoaase nucleare din Cuba, sub supravegherea unui vas al flotei americane, punând capăt crizei care a amenințat omenirea cu un război nuclear.

14 octombrie 1962	Un avion U-2, în timpul unui zbor de recunoaștere deasupra Cubei, depistează o bază rusească de lansare a rachetelor.
16 octombrie 1962	Președintele Kennedy cheamă în ședință extraordinară Consiliul de Securitate.
18 octombrie 1962	La Pentagon se fac pregătiri pentru bombardarea aeriană a Cubei.
19 octombrie 1962	Kennedy se opune planului de bombardare și, în pofida obiecțiilor șefului Forțelor Aeriene, hotărăște o blocadă navală a Cubei.
22 octombrie 1962	Într-o apariție televizată, Kennedy dezvăluie poporului american existența rachetelor rusești în Cuba.
24 octombrie 1962	Este pusă în aplicare blocada navală.
29 octombrie 1962	Prim-ministrul rus Hrușciov anunță retragerea rachetelor din Cuba.
9 noiembrie 1962	Navele rusești care transportă rachetele retrase pleacă din Cuba.

ar fi putut duce la un război nuclear. În august, în același an, s-a semnat între Marea Britanie, SUA și URSS o convenție care interzicea testele nucleare în atmosferă, în spațiu și pe mare.

Abordarea generală a cazului rachetelor din Cuba a fost una din cele mai remarcabile acțiuni ale mandatului prezidențial al lui Kennedy. Cu toate acestea, dușmănia dintre SUA și URSS nu avea să se încheie. Disputele pentru dominație și impunerea regimului, cum ar fi în cazul Războiului din Coreea, au continuat între cele două superputeri în diverse țări din lume.

O altă problemă care îl preocupa în mod deosebit pe Kennedy era conflictul care izbucnise între Vietnamul de Nord și cel de Sud. Kennedy ordonase trimiterea de comandouri (beretele verzi) ale armatei americane pentru a participa la crearea unui guvern puternic și rezistent la influențele comuniste în sudul țării, îngrijindu-se de binele poporului vietnamez. Când și-a dat seama de dificultatea operațiunii, a început să examineze retragerea acestora din

țară. Nu a apucat însă să își finalizeze planurile. Johnson, care a preluat conducerea după moartea lui Kennedy, a ales calea intervenției active, conducând astfel SUA în așa-numitul Război al Mlaștinilor.

Marele aliat al negrilor

În a doua jumătate a anilor '50 și pe toată durata anilor '60 a început să iasă la suprafață și să ia proporții o chestiune care a preocupat administrația Kennedy mult mai mult decât pe cele precedente: problema rasială. Anunțarea politicii noilor frontiere a lui Kennedy întărise lupta persoanelor de culoare din America pentru dobândirea de drepturi egale. Kennedy știa că hotărârea sa de a susține lupta negrilor i-ar fi redus foarte mult popularitatea în rândul albilor din statele sudice, unde mentalitatea rasistă era deosebit de intensă, dar pe de altă parte prevedea că mișcarea pentru emanciparea negrilor urma să se dezvolte într-o chestiune majoră a vremii, și de aceea s-a decis să fie de partea lor. În 1963, peste 200.000 de persoane au realizat la Washington un marș imens, iar Martin Luther King a rostit vestitul său discurs în favoarea egalității, care a rămas în istorie ca „Am un vis” (“I have a dream”). Mai târziu, în același an, Kennedy a supus la vot un proiect de lege pentru drepturi civile, care făcea ilegală orice discriminare rasială în instituțiile sociale ale țării.

Reverendul King (în centru) aduce în prim plan problema discriminării rasiale a negrilor într-o manifestație în Birmingham, Alabama. Marșul nu a fost violent, dar poliția a arestat circa 2.200 de manifestați. Mișcarea negrilor s-a extins curând în toată America, dar reverendul King a fost asasinat în 1968, la Washington.

Umbra morții se apropie

Lupta împotriva Mafiei

CEI MAI MARI OPOZENȚI AI POLITICII NOILOR FRON-
TIERE a administrației Kennedy erau grupuri de per-
soane cu anumite interese, care nu intenționau să
renunțe la acestea. Dintre acestea, cel mai puternic era
Mafia, astfel că J. F. Kennedy, ca luptător pentru justiție
socială, a luptat împotriva acesteia cu tărie și hotărâre.

În fruntea acestui efort s-a aflat Robert Kennedy,
Ministrul Justiției, care a acționat cu strictețe și dina-
mism pentru îndeplinirea voinței fratelui său. În tim-
pul mandatului său de ministru al justiției, Robert

Kennedy a declanșat urmărirea penală împo-
triva a 228 de membri ai
crimei organizate, față de
doar 35 ai predecesorului
său. Frații Kennedy erau
deja un obiect al urii pen-
tru membrii Mafiei și nu
sunt puțini cei care acuză
Mafia pentru asasinarea
lui JFK.

4 Marilyn Monroe, în vârstă
de 34 de ani, cântă „Happy
Birthday dear President...”
într-o interpretare care a
rămas de neuitat, la cea
de-a 45-a zi de aniversare a
președintelui Kennedy. Câteva
luni mai târziu, starul urma să
își pună capăt vieții.

FBI și scandalurile prezidențiale

Adevărata slăbiciune a lui Kennedy erau femeile
și scandalurile care rezultau din diversele sale
combinații amoroase. Chiar și după ce a devenit
președinte, a avut relații cu un număr aproape
nenatural de mare de femei. În februarie 1962 au
ajuns în posesia șefului FBI, Edgar Hoover – ale
cărui relații cu Kennedy nu erau dintre cele mai
bune –, detalii privind o relație a Președintelui
care putea lua dimensiunile unui mare scandal.
Judith Campbell, o femeie cu care Kennedy avea
relații, era în realitate amanta unui mare mafiot
din Chicago, Sam Giancana. Deosebit de satisfă-
cut de aceste date, Hoover i-a trimis lui Robert
Kennedy un mesaj, amenințând să dea în vileag
cazul.

Dacă ar fi devenit cunoscut că șeful admi-
nistrației care încerca să elimine Mafia avea o
relație cu o femeie implicată în organizația cri-
minală, scandalul ar fi fost atât de mare, încât
ar fi amenințat însăși viabilitatea administra-
ției. Robert, panicat, l-a rugat pe fratele său să
întrerupă relația, iar președintele Kennedy, cu
un zâmbet amar și capul plecat, și-a recunos-
cut greșeala. Slăbiciunea președintelui a deven-
it o armă nu numai pentru Mafie, dar și pentru
dușmanul său din interior, Hoover, sub a cărui
amenințare administrația Kennedy a funcționat
până la sfârșit.

Relația lui Kennedy cu Marilyn Monroe, care

▲ Perechea prezidențială
zâmbește cordial multimei
entuziasmate. Peste patru
secole urma să se producă
tragedia.

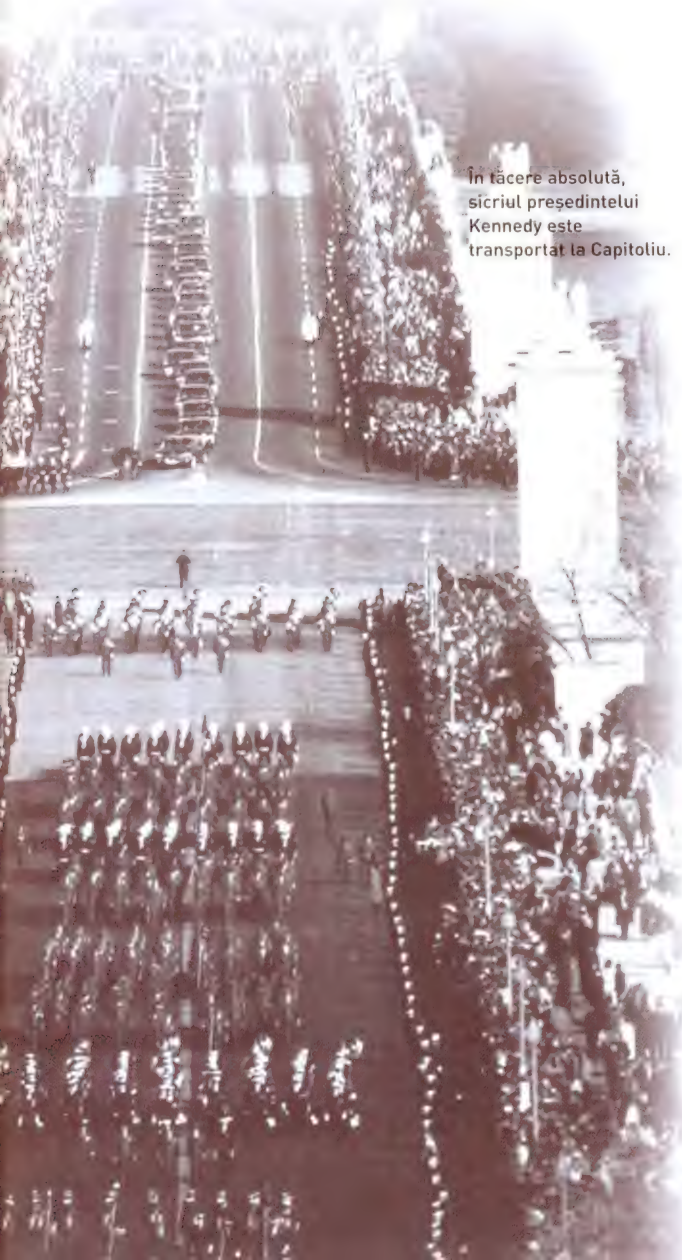
▲ Sam Giancana, cap
al mafiei din Chicago în
1962. Comisia specială
de examinare a
Senatului a descoperit
că CIA îi atribuisese lui
Giancana misiunea de
a-l asasina pe Castro.

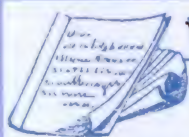
a început în februarie 1961, a fost o altă greșeală a președintelui de care a profitat Hoover. Legătura lor a început aproximativ în perioada în care căsătoria lui Marilyn cu scriitorul Arthur Miller era pe o traiectorie descendentă, spre divorț, moment în care sex-simbolul vremii și-a întors privirile către președinte. Anul următor, când atât FBI-ul cât și Mafia știau de legătura dintre președinte și vedetă, Kennedy a pus brusc capăt relației. Se spune că nu atât teama de scandal cât tulburările psihice ale lui Marilyn l-au condus pe Kennedy la această hotărâre. Sfârșitul tragic al idilei a venit la 5 august 1962 când Marilyn a fost găsită moartă în patul său de acasă, cu receptorul telefonului lângă ea.

Dallas, orașul fatal

În primele zece zile ale lunii noiembrie 1963 perechea prezidențială s-a deplasat cu avionul forțelor aeriene la San Antonio pentru a realiza acolo prima sa vizită oficială. Următoarele alegeri prezidențiale apropiindu-se, Kennedy începuse un turneu în statele sudice ale țării, unde procentajele sale de acceptare erau foarte scăzute.

În tăcere absolută, sicriul președintelui Kennedy este transportat la Capitoliu.

Versiune diferită

BLESTEMUL DINASTIEI KENNEDY

Chiar și după moartea lui Jack, tragedia familiei Kennedy a continuat. Următoarea lovitură a fost moartea lui Robert Kennedy la 5 iunie 1968. Acesta a fost împușcat de foarte aproape de Sirhan Sirhan, un american de origine arabă, care s-a apropiat de el pretinzând că este un angajat al hotelului din care ieșea după o conferință de presă.

După moartea prematură a lui Robert, la doar 42 de ani, toate speranțele și ambițiile familiei Kennedy s-au îndreptat spre fiul cel mai mic, Edward Kennedy, cunoscut ca Teddy, care însă nu a rezistat presiunii răspunderii și a căzut în patima alcoolului, decăzând din ce în ce mai mult. În 1969, întorcându-se beat de la o manifestare, a pierdut controlul mașinii și a căzut într-un lac. Teddy a reușit să iasă din vehiculul scufundat, dar tânăra sa însoțitoare a rămas blocată, pierzându-și viața. Kennedy

a fost declarat vinovat de instanță și a fost nevoit să își retragă candidatura de la următoarele alegeri prezidențiale.

Cea mai recentă dintre tragediile dinastiei este moartea fiului președintelui Kennedy, JFK junior, într-un accident aviatic. Figura lui John John, în vârstă de trei ani, stând serios în fața sicriului tatălui la funeraliile președintelui mișcase întreaga Americă. Peste treizeci și șase de ani, în vara lui 1999, avionul privat condus de acesta a căzut în apele Atlanticului lângă insula Martha's Vineyard, aproape de Boston. Încă o dată poporul american a plâns o victimă a blestemului care bântuie familia Kennedy.

▲ Asasinarea lui Robert Kennedy de către un bărbat în vârstă de 24 de ani de origine arabă.

Pe data de 22 a aceleiași luni, Kennedy și Jacqueline au ajuns puțin înainte de prânz cu un automobil decapotabil în Dallas, ultima dintre opririle programate, pentru a trece prin centrul orașului. Cu treizeci și cinci de minute mai târziu a venit lovitura neașteptată a sorții. În timp ce Kennedy saluta mulțimea zâmbind, expresia i se schimbă brusc și se înclină spre soția sa Jacqueline. Este transportat imediat la spital, dar peste puțin timp își dă ultima suflare. Avea doar 46 de ani.

Acestea au fost ultimele momente ale tânărului erou, în care nu numai America, dar și întreaga lume își pusese speranțele pentru un viitor mai bun. Vestea șocantă despre asasinarea președintelui american a căzut ca un trăsnet în toate colțurile pământului. Scriitorul Pete Hamill, care mai târziu urma să devină un colaborator apropiat al lui Robert Kennedy, scria: „Nu există cuvinte care să descrie senzația de gol pe care a lăsat-o tuturor tinerilor asasinarea mârșavă a președintelui Kennedy”.

▲ JFK Junior, ca și tatăl său, s-a bucurat destul de mult timp de o viață de burlac, fără griji, înainte să se căsătorească, în 1995, cu modelul Carolyn Bessette. Era editor al revistei George, care însă nu a avut un succes deosebit.

► JFK Junior la sicriul tatălui său, la Cimitirul Național Arlington. Scena emoționează întreaga lume. El însuși urma să aibă parte de o moarte tragică peste 36 de ani.

O zi călduroasă în Dallas

Misterul care înconjoară asasinarea președintelui

Un pericol invizibil pândește și amenință viitorul și speranța Americii, steaua strălucitoare a țării, pe JFK. Dallas, 1963.

Un glonț venit de nicăieri îl rănește mortal pe președinte.

În acel moment încremenește și este îndoliată întreaga lume.

Misterul care învăluie această moarte constituie una din cele mai mari enigme ale secolului al XX-lea.

Turneul tragic

VIZITA PREȘEDINTELUI LA DALLAS a fost adăugată la turneul său la propunerea vicepreședintelui Johnson. În alegerile prezidențiale din 1960, Kennedy fusese ales cu o diferență foarte mică față de contracandidatul său, iar realegerea din 1964 depindea în mare măsură de alegătorii conservatori din statele sudice. În statul Texas, antipatia față de administrația Kennedy era deosebit de intensă și, știind foarte bine acest lucru, Johnson a insistat foarte mult pentru această vizită.

În acea zi fatală de 22 noiembrie 1963, la ora 8:30, la hotelul Ford West, perechea prezidențială a luat micul dejun dat în onoarea sa de membrii organizației locale a Partidului Democrat și, apoi, a plecat cu aeronava prezidențială, Air Force 1, de la baza aeriană Carswell spre Dallas. Au aterizat pe aeroportul Love Field și, după ceremonia de primire, s-au urcat într-o limuzină de lux, continuându-și drumul prin mulțimea entuziastă. Președintele Kennedy, îmbrăcat într-un costum gri, era așezat în partea din dreapta a banchetei din spate, iar Jackie, într-un costum Chanel roz impresionant, stătea în partea stângă. În față se aflau guvernatorul statului Texas, John Connolly și soția sa. Vehiculul a parcurs centrul orașului pe o distanță de 15 kilometri. Limuzina avea geamuri antiglonț și un tavan antiglonț care oferea vizibilitate și siguranță. În ziua respectivă vremea era deosebit de caldă și Kennedy a vrut să aibă un contact cât mai bun cu mulțimea, astfel că s-a făcut o excepție și drumul a continuat cu acoperișul ridicat. La 11:50 a pornit convoiul auto cu 5 vehicule care transportau perechea prezidențială, pe vicepreședintele Johnson și alte personalități în mijloc. La capetele coloanei se aflau mașini și motociclete ale poliției, care însă, după cum s-a dovedit, nu se aflau în alertă

ca în urmă cu aproximativ un secol, la asasinarea președintelui William McKinley. Coloana de autovehicule mergea cu o viteză de 32 de kilometri pe oră și a trecut prin fața a două clădiri universitare din centrul orașului. De pe bulevardul central a cotit pe bulevardul Huston și de acolo a trecut prin fața depozitului de manuale școlare al statului Texas, unde a redus viteza pentru a coti la stânga pe strada Elm. Defilarea a ajuns la sfârșit, de-a lungul traseului stătea o mulțime entuziastă iar climatul festiv de primire era evident. „Nu puteți spune că locuitorii orașului nostru nu vă simpatizează, domnule președinte” i-a spus Guvernatorul statului Texas, și Kennedy i-a zâmbit, continuând să salute mulțimea. Brusc, la 12:30, Kennedy a scot un strigăt și și-a dus mâinile la gât. Connolly, care se afla pe scaunul din față, a fost și acesta lovit de un glonț. Imediat după aceea, partea din față a corpului său s-a înclinat înainte. Imediat, vehiculul prezidențial a luat viteză și s-a deplasat la spitalul Parkland Memorial Hospital, în timp ce Jacqueline continua să țină în brațe capul soțului ei încercând să oprească curgerea sângelui și a materiei cerebrale. Ajungând la spital, Kennedy a fost transportat la aripa de urgențe, unde medicul Charles Crenshaw i-a acordat primele îngrijiri. Dar fără folos. Starea lui Kennedy era ireversibilă, iar la 13:00 a fost anunțată moartea sa.

Un bărbat numit Oswald

Lee Harvey Oswald, în vârstă de 24 de ani, angajat temporar la depozitul de manuale școlare al statului

▼ Depozitul de manuale școlare al statului Texas (stânga) unde, după toate probabilitățile, se afla trăgătorul. La 12:29, limuzina prezidențială care se deplasa pe bulevardul central a cotit la dreapta pe strada Huston. La 12:30, vehiculul a cotit 120 de grade la stânga și a intrat pe strada Elm, la câțiva metri de depozitul de manuale, unde a redus viteza. După câteva secunde, președintele Kennedy a fost rănit mortal.

▲ Unul dintre spectatori avea un aparat de filmat pe 8 mm, cu care a filmat momentul împușcării președintelui Kennedy. Filmul realizat de Zapruder dintr-un magazin de haine de lângă bulevardul Huston a rămas cunoscut ca „filmul Zapruder”. Sus este instantaneul primei împușcături, când Kennedy își duce mâinile la gât. În centru vedem a doua împușcătură care și-a atins ținta. Apoi corpul președintelui se duce brusc înapoi. În al treilea instantaneu, Jacqueline încearcă să adune ce a mai rămas din președinte.

Texas, a fost arestat la 90 de minute după eveniment sub acuzația de asasinare a președintelui Kennedy. Arestarea sa imediată s-a bazat pe două rapoarte primite de poliția din Dallas. Prima a fost că în momentul asasinării președintelui s-au auzit împușcături din clădirea depozitului.

Peste zece minute a venit descrierea făptașului, care se potrivea perfect lui Oswald. Paradoxal însă, în momentul procesului, poliția din Dallas nu avea nici unul dintre aceste două rapoarte în posesia sa.

Motivul pentru care a fost arestat Oswald a fost uciderea polițistului J.D. Tippit, care a fost împușcat în timp ce patrula în cartierul Oak Cliff, la circa 40 de minute după asasinarea lui Kennedy. Puțin mai târziu Oswald, fără să plătească bilet, a intrat în Teatrul Texas, unde a și fost arestat, în urma unui telefon la poliție, referitor la comportamentul său ciudat și suspect. După arestare, știrile au transmis următorul mesaj: „A fost arestat un suspect care făcuse

▼ Clădirea depozitului de manuale al statului Texas de unde Oswald a tras asupra președintelui Kennedy. La etajul șase au fost găsite cartușele. Concluzia Comisiei Warren care a investigat asasinarea Președintelui a fost că din acest loc și numai din acest loc, un trăgător, Oswald, a tras focurile de armă care l-au ucis pe Kennedy. Conform acestei concluzii, Kennedy a fost împușcat din spate, dar din cadrele filmului Zapruder nu lasă nici o îndoială asupra faptului că a fost împușcat din față.

cerere de cetățenie sovietică”. Care era însă istoria personală a omului care a fost imediat stigmatizat ca fiind comunist?

S-a născut la New Orleans în 1939, iar în 1956 s-a înrolat în rândul pușcașilor marinii, unde a fost instruit ca operator de radar și a fost transferat la baza aeriană Achugi din Japonia. La sfârșitul anului 1959 a dezertat în Uniunea Sovietică, dar în 1962 a depus cerere de repatriere, care a fost acceptată după ce la ambasada americană nu i s-a pus nici o întrebare privind dezertarea sa. Aici bineînțeles că ar fi rezonabil să ne întrebăm dacă nu cumva Oswald era agent CIA.

În iunie 1962, Oswald și soția sa rusoaică, cu care venise în America, au cunoscut în Dallas o comunitate de ruși anticomuniști în exil, cu care au avut relații apropiate. În aprilie 1963, Oswald s-a mutat la New Orleans, unde s-a autodeclarat reprezentant local al organizației Fair Play for Cuba Committee – organizație de solidaritate cu Cuba și în favoarea lui Castro. Puțin după aceea s-a întors din nou la Dallas unde, cu aproximativ o lună înainte de asasinarea lui Kennedy, s-a angajat temporar la depozitul de manuale școlare al statului Texas.

După asasinat și după arestarea sa, a fost interogată fără întrerupere de poliția din Dallas și agenții FBI timp de două zile, până pe 24 noiembrie. Paradoxal însă, depozitia lui Oswald, care a fost dată fără a fi prezent un avocat, nu a fost înregistrată niciodată în vreo evidență oficială.

În aceeași zi, 24 noiembrie, când Oswald ieșea escortat de polițiști din parcare subterană a poliției pentru a fi transportat la tribunal, a fost împușcat mortal de Jack Ruby, proprietar de cluburi de noapte din Chicago.

De unde a venit împușcătura?

La 22 noiembrie 1963, la 98 de minute după anunțul morții lui JFK, vicepreședintele Lyndon Johnson, îmbarcat pe aeronava prezidențială Air Force 1 în direcția Washington, și-a preluat atribuțiile ca al 36-lea președinte al Americii, avându-le ca martore pe Jacqueline și pe judecătoarea Sarah T. Hughes. La 29 noiembrie, președintele Johnson a dispus înființarea comisiei de investigație, avându-l în frunte pe șeful Curții Supreme, Earl Warren, și ca membri, printre alții, pe directorul CIA, Allen Dulles, și pe viitorul președinte Gerald Ford, în scopul investigării asasinării președintelui Kennedy. În septembrie anul următor, Comisia Warren și-a expus concluziile, potrivit cărora Oswald a fost singurul plănuitor și executant al asasinatului. În raportul lor final există însă date foarte interesante privind direcția împușcăturilor. 42% din cei întrebați care se aflau

în zona unde a avut loc asasinatul au declarat că împușcăturile păreau să vină de pe un pasaj pe care convoiul nu îl depășise încă. Potrivit acestor mărturii, împușcăturile au venit din față, dar concluzia comisiei care l-a declarat pe Oswald unicul executant, care a tras de la fereastra depozitului de manuale școlare al statului Texas face necesară ipoteza că împușcăturile au venit din spate.

Comisia Warren și-a bazat concluzia că toate cele trei împușcături au venit de la fereastra etajului 6 al depozitului de manuale școlare pe faptul că acolo au fost găsite 3 cartușe goale. Există însă și alte date care fac concluzia comisiei Warren să fie neîntemeiată. Una dintre împușcături este cea care l-a lovit pe președintele Kennedy în cap. O a doua împușcătură nu și-a atins ținta ci a lovit trotuarul, rănind un spectator la obraz. Rămâne deci o singură împușcătură, al cărei traseu nu este ușor de explicat. Pe lângă

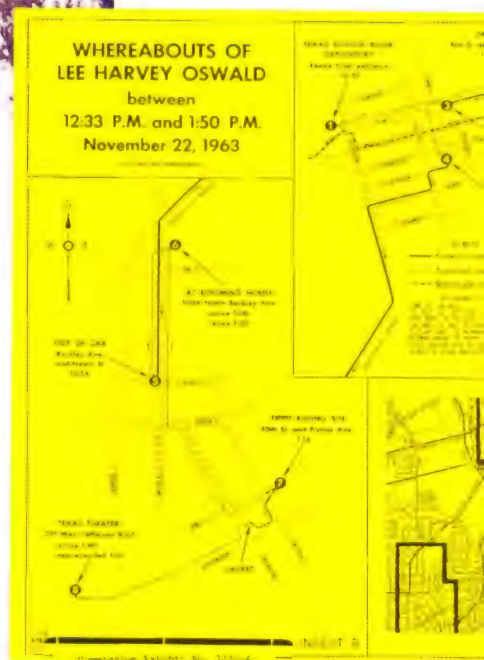
◀ Oswald, arestat ca suspect principal la o oră și jumătate după eveniment, era un foarte bun utilizator al carabinei tipul M-1.

◀ Carabina Carcano, de fabricație italiană, care a fost găsită la etajul 6 al depozitului de manuale școlare, nu este vestită pentru eficacitatea ei. Raportul comisiei Warren care îl vede pe Oswald trăgând cu aceasta 3 focuri în 6 secunde, nimerind o țintă în mișcare, ridică multe semne de întrebare.

rana fatală la cap, Kennedy a fost lovit o dată și în gât. A fost însă rănit și guvernatorul Connely, iar diversele studii arată că ar fi fost imposibil ca același glonț care l-a lovit pe Kennedy în gât să își fi continuat parcursul și să fi provocat și rănila Guvernatorului. Poate au fost 4 și nu 3 împușcături? Dacă este într-adevăr așa, atunci vorbim de doi trăgători, ceea ce implică o conspirație și anulează teoria acțiunii independente a lui Oswald.

De asemenea, conform concluziei, cele 3 împușcături au fost înregistrate în 5-6 secunde. Chiar și pentru un lunetist profesionist, fiecare tragere necesită cel puțin 2-3 secunde. Întrebarea care apare este cum Oswald, folosind o carabină veche Carcano de producție italiană a putut să tragă de 3 ori într-un interval atât de scurt. Un alt element foarte important este că Oswald a fost supus la un test cu parafină și singurele urme de praf de pușcă găsite au fost pe mâini și nu pe față sau pe gât, unde ar fi trebuit să existe dacă ar fi tras cu o carabină veche.

Există multe alte enigme privind cazul asasinatului, care însă vor rămâne fără răspuns până în 2039, deoarece o mare parte dintre documente, mărturii și dovezi rămân secrete până atunci.

▲ O hartă care arată zona unde s-a produs asasinatul, parcursul coloanei de autovehicule și punctul de unde se spune că ar fi venit împușcăturile.

◀ Momentul împușcării lui Oswald de către Ruby. Ruby era un proprietar de cluburi de noapte din Texas, care avea legături cu Mafia. La 14 martie 1964 a fost condamnat la moarte pentru uciderea lui Oswald, dar a murit în 1967 în închisoare, în urma unor complicații provocate de o pneumonie, înainte de a executa pedeapsa.

CINE ESTE RESPONSABIL PENTRU ASASINAREA LUI KENNEDY?

Teorii ale conspirației

În legătură cu asasinarea președintelui Kennedy există teoriile trăgătorului izolat și cele care susțin participarea mai multor persoane. Conform verdictului oficial al Comisiei Warren, Oswald a fost singurul făptaș. Pe de altă parte, scenariile care implică mai mulți făptași se bazează pe declarațiile martorilor oculari și pe analizele balistice ale traiectoriei gloanțelor, care conduc la concluzia că făptașii erau cel puțin doi și deci asasinatul a fost rezultatul unei conspirații. Potrivit declarațiilor martorilor oculari, focurile au venit din partea laterală a unei movile cu iarbă, care se afla în față și la dreapta autovehiculului președintelui. Acest lucru este confirmat și de mărturia unei femei, Jean Hill, care declară că făptașul se afla pe o porțiune înălțată, cu verdeț. Există de asemenea mărturii care susțin că în umbra copacilor, aproape de gardul porțiunii înălțate, se aflau doi bărbați în uniformă de poliție.

Această mărturie este susținută și de imaginile difuzate de BBC.

Rezultatele autopsiei realizate la spitalul Bethesda Naval, unde a fost transportat corpul lui Kennedy, au provocat de asemenea multe bănueli, creând un teren propice pentru dezvoltarea diverselor teorii ale conspirației. Pe lângă teoria trăgătorului izolat la care a ajuns Comisia Warren, ignorând probabilitățile semnificative de existență a unei alte explicații, să examinăm teoriile alternative cele mai răspândite care implică existența unei conspirații.

• CIA

Potrivit acestei variante, asasinarea lui Kennedy a fost planificată de membri de nivel înalt ai CIA care îl acuzau pentru eșecul debarcării din Golful Porcilor din Cuba și suspendarea hotărârii de a trimite suport aerian în timpul operațiunii. Mark Lane, în cartea sa cu titlul „Plausible Denial” („Negarea plauzibilă”), pretinde că Howard Hunt, omul arestat pentru cazul Watergate, este implicat și în asasinarea lui Kennedy. Hunt era responsabilul programului CIA care instrua și pregătea refugiați pentru revoluție în Cuba și astfel a ajuns să se întâlnească cu Oswald. Lane susține chiar că Hunt se afla el însuși la locul asasinatului. Într-o altă carte cu titlul „They've Killed the President!: The Search for the Murderers of John F. Kennedy” („Ei l-au ucis pe Președinte!: Căutarea ucigașilor lui John F. Kennedy”), Robert Sam Anson prezintă

punctul de vedere că asasinarea lui Kennedy a fost rezultatul unei conspirații duble între CIA și Mafia.

• Lovitura de stat (teoria Garrison) și filmul JFK

Această versiune vede asasinarea lui Kennedy ca parte a unei lovituri de stat din partea membrilor guvernului care susțineau fanatic intervenția militară a Americii în războiul din Vietnam. Pentru această, Kennedy, care își declarase intenția de a pune capăt războiului rece, constituia o prezență nedorită și deranjantă. Jim Garrison, procuror din New Orleans, a susținut că membri ai CIA, FBI, ai poliției din Dallas, ai serviciului secret și ai guvernului au

participat la o imensă operațiune de acoperire a dovezilor. În 1991, regizorul Oliver Stone, pe baza cărții lui Garrison cu titlul „Pe urmele asasinilor” („On the Trail of the Assassins”), a realizat mult disputatul film „JFK”, rolul principal fiind interpretat de cunoscutul actor Kevin Costner.

• Lyndon Johnson

După asasinarea lui Kennedy, funcția de președinte a fost preluată de Johnson. Conform acestei variante, în conspirație a fost implicat Johnson, împreună cu membri ai guvernului care doreau să îl vadă președinte. Comisia Warren a ignorat relațiile proaste ale fraților Kennedy cu Johnson precum și faptul că una dintre primele acțiuni ale lui Johnson după preluarea atribuțiilor prezidențiale a fost trimiterea de trupe în Vietnam.

• Nixon

Această conspirație îl vede pe Nixon, adversarul lui Kennedy în alegerile prezidențiale, responsabil pentru asasinat. Nixon avea legături cu Mafia și relații personale foarte strânse cu membrii Comisiei Warren.

• Hoover

Se spune că J. F. Kennedy îl presa pe Hoover să demisioneze din funcția de șef al FBI și de aceea Hoover a plănuțit asasinarea lui.

• Mafia

Mafia, care își pierduse interesele din Cuba din cauza lui Kennedy, a ordonat asasinarea lui. În plus, ministrul justiției, Robert Kennedy luase măsuri foarte dure împotriva crimei organizate, creând astfel un climat de antipatie și mai intens.

• Castro

Conducătorul Cubei, Fidel Castro, a aflat de planul pentru asasinarea sa de către CIA, astfel că a dispus asasinarea lui Kennedy.

• Refugiații cubanezi opozanți ai lui Castro

Conform acestei variante, refugiații cubanezi l-au acuzat exclusiv pe Kennedy pentru eșecul debarcării din Golful Porcilor, unde i-a abandonat, astfel că doreau asasinarea lui.

• Extremiștii conservatori din Sud

Această teorie vede ca răspunzătoare pentru asasinarea lui Kennedy organizațiile extreme conservatoare din Sudul american, cum ar fi Ku Klux Klan (KKK), din cauza nemulțumirii lor pentru liberalismul său și pentru sprijinul său dat negrilor în lupta pentru drepturi egale.

Pe lângă teoriile conspirației de mai sus, există și altele care implică în asasinarea președintelui Kennedy diverse organizații din America și din afara acesteia. Se vorbește despre implicarea de organizații cum ar fi negrii extremiști cu vederi de stânga ai lui Malcolm X, KGB-ul și agenții sovietici, liderul Vietnamului de Sud Din Jiem și mulți alții.

Moartea în condiții suspecte a cel puțin douăzeci de persoane care aveau legătură cu asasinarea lui Kennedy este unul dintre motivele pentru care există atâtea teorii diferite ale conspirației. De exemplu David Ferrie, care îl cunoscuse pe Oswald în cadrul mișcării refugiaților cubanezi și care era considerat de Garrison un martor important, s-a sinucis la patru zile după ce numele său a apărut în ziare în legătură cu asasinatul. După douăsprezece ore a fost descoperit corpul unui prieten al lui Ferrie. De asemenea au murit, printre alții, un martor ocular, un cetățean care comunicase cu Oswald și un jurnalist.

Cele mai multe dintre documentele care au legătură cu asasinarea lui Kennedy vor fi accesibile publicului larg după 2039, și numai atunci vor ieși la iveală toate datele și va apărea posibilitatea de a se găsi un răspuns pentru această enigmă.

Oameni care l-au iubit sau l-au urât pe eroul Americii

Au existat mulți oameni care au iubit figura luminoasă și zâmbitoare și simțul umorului care-l caracteriza pe Kennedy și care au devenit prieteni apropiați ai acestuia. Alții însă au urât liberalismul și ideile sale progresiste.

Marea actriță care l-a vizitat pe Kennedy în uniformă de soră medicală

Grace Kelly (1928-1982)

Întâlnirea lui Kennedy cu Grace Kelly, fără să îi prezinte nimeni în mod oficial, a fost ceva unic. În octombrie 1954, când Kennedy era încă membru al Congresului, a fost supus unei operații la coloana vertebrală pentru eliminarea durerilor insuportabile de mijloc care îl afectau. Operația nu a avut rezultatele așteptate, astfel că în luna februarie a anului următor a fost operat din nou pentru îndepărtarea suportului metalic care fusese implantat în decursul primei operații. Pe lângă aceste două operații foarte dureroase și periculoase pentru viața lui, Kennedy suferea și de o boală cunoscută sub numele de boala lui Addison. Combinația celor două afecțiuni îl slăbise psihic și fizic, fiind imobilizat în patul spitalului mai mult timp.

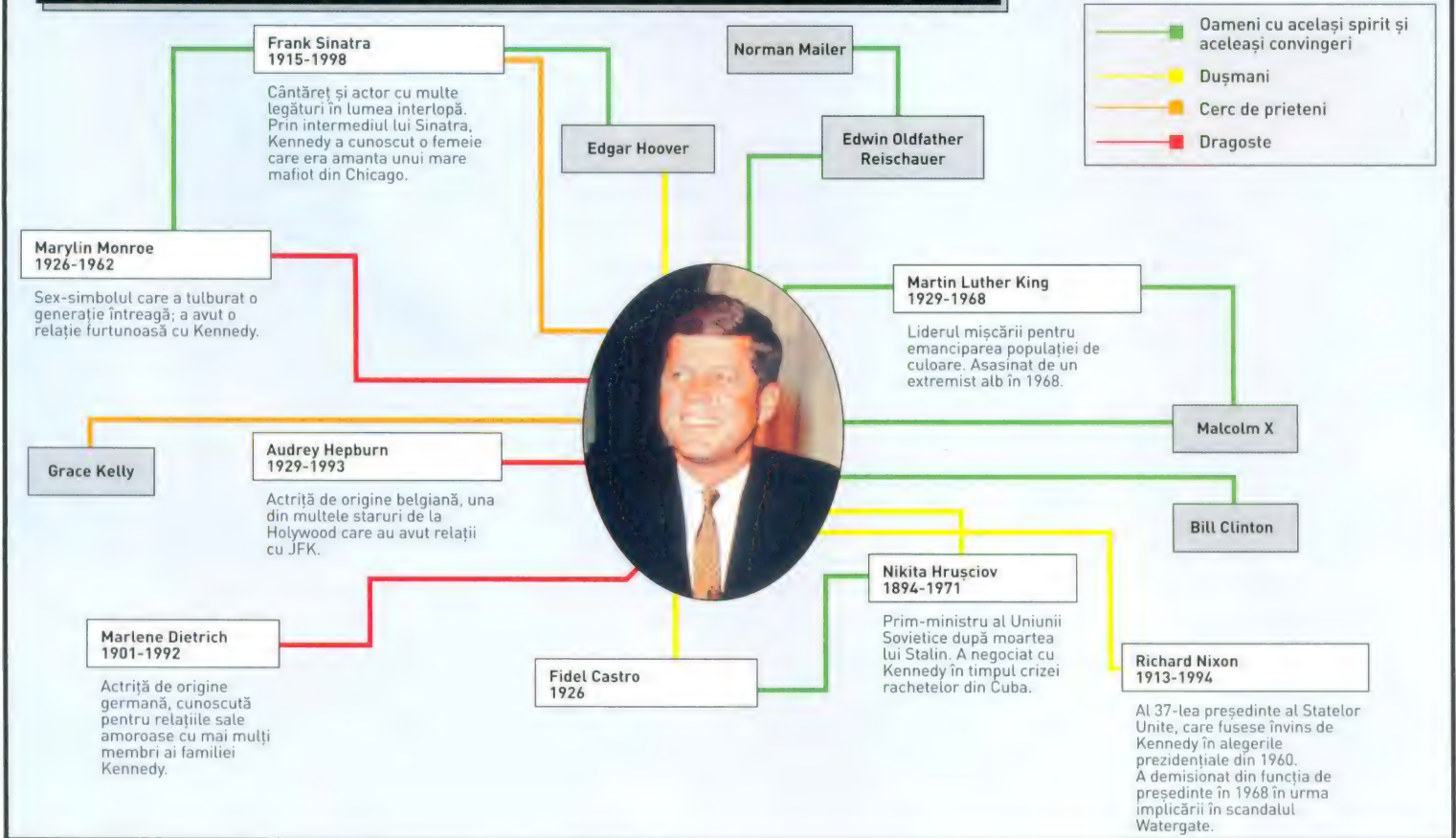
Jacqueline, care se căsătorise cu Kennedy cu 2 ani înainte, încerca în toate felurile să îl încurajeze și să îl distreze pe soțul său care suferea atât de mult. La un moment dat a aflat că actrița Grace Kelly, cu care o lega o veche prietenie, se afla în New York, astfel că i-a venit o idee. I-a cerut lui Grace să se deghizeze în soră medicală și să ducă soțului ei masa în camera spitalului. Kennedy era însă atât de epuizat și chinuit de durere încât nu a recunoscut-o pe Grace Kelly în uniforma de soră medicală.

Din fericire pentru Kennedy, operațiile au avut succes astfel că trei luni mai târziu, în mai 1955, a putut să se întoarcă la îndatoririle sale de congresman.

În 1954, Kelly a obținut premiul pentru rol feminin principal pentru rolul său din filmul „Țărancă” (Country Girl) și în 1956 s-a căsătorit cu prințul Renier de Monaco, obținând astfel titlul de Prințesa Grace. A murit într-un accident tragic de mașină în 1982, la vârsta de 52 de ani.

TABEL DE CONEXIUNI ÎNTRE PERSONALITĂȚI

▲ Persoanele din casetele de culoare albă au fost deja menționate în detaliu

Strângerea de mână care i-a schimbat viitorul

Bill Jefferson Clinton 1946

În 1963, Bill Clinton, un elev de liceu de 16 ani, care iubea muzica, a trăit o experiență care urma să se dovedească hotărâtoare pentru evoluția sa viitoare. Liceul din Hot Springs, Arkansas, unde era înscris Bill Clinton, a participat la un program cu denumirea Boys State (în traducere liberă „Parlamentul tinerilor”) care avea ca scop încurajarea tinerilor să ia parte activă la politica țării. Bill a fost ales să își reprezinte școala. În luna august a aceluiași an a ajuns în capitală, la Washington, pentru a participa la o conferință a tinerilor în cadrul programului Boys State, unde, printre altele, reprezentantul fiecărui stat urma să aibă ocazia să se întâlnească personal cu președintele Kennedy. Astfel, după discursul pe care l-a ținut pentru tineri în Rose Garden, la Casa Albă, Președintele a strâns mâna tuturor reprezentanților, inclusiv a tânărului Clinton. După această strângere de mână, Bill Clinton, care până atunci nu se gândise la sine ca politician, a ajuns la hotărârea că vrea să urmeze drumul politicii. Jack Kennedy, mai în vârstă ca el cu 29 de ani, a constituit pentru Clinton obiectul admirației și respectului.

Discursul ținut de eroul Războiului din Pacific la investirea în funcție a influențat o întreagă generație de tineri, născuți între 1945 și 1955, așa numiții baby boomers. În ceea ce îl privește pe Bill Clinton, orientarea sa spre Partidul Democrat se datorează discursului lui Kennedy, care l-a atins în inimă. În legătură cu strângerea sa de mână cu Kennedy, Clinton a spus la un moment dat: „Acesta a fost momentul din viața mea când am înțeles exact ce vreau să devin”.

După absolvirea liceului a studiat la Universitatea Georgetown din Washington, iar apoi a obținut o bursă la Universitatea Oxford, și apoi a obținut licența în drept la Universitatea Yale. Întorcându-se în Arkansas, s-a ocupat activ de politică și în anul 1978 la vârsta de 32 de ani, a fost ales guvernator al statului. În 1991, în vârstă de numai 46 de ani, a fost ales al 42-lea președinte al Americii.

Extremistul negru care s-a bucurat de asasinarea lui Kennedy

Malcolm X (1925-1965)

La doar 10 zile de la asasinarea președintelui Kennedy, în timp ce întreaga țară era încă în doliu, Malcolm X, liderul mișcării pentru emanciparea negrilor, într-un discurs ținut la o întrunire a Națiunii Islamului a comentat: „Acest asasinat era ceva de așteptat și o chestiune de timp. Când se întâmplă ceva așteptat, eu mă bucur, nu mă întristez. ...A fost un fapt care a zguduit societatea violentă creată de albi în America și mă bucur pentru aceasta.” Acest comentariu a fost condamnat peste tot și a provocat furia publicului. Mai târziu, însuși Malcolm X a declarat că singura lui intenție fusese să critice violența societății americane. Când reverendul King l-a acuzat că prin acest comentariu a jucat jocul albilor, răspunsul lui Malcolm a urmat în aceeași direcție. „Moartea președintelui este dovada că, în societatea americană a albilor, violența și asasinatul au devenit moduri acceptate pentru exprimarea opoziției față de un lucru, iar pentru acest lucru sunt responsabili toți cetățenii țării”.

În iunie 1963 fusese depus în Congres proiectul de lege pentru drepturile civile, care însă a întârziat să fie aprobat, din cauza asasinării președintelui, și a fost votat în aprilie, anul următor. Malcolm X a comentat după cum urmează: „Noi, toți negrii, avem un scop comun: libertatea, justiția și egalitatea. Cerem să fim recunoscuți ca ființe umane și să ni se arate respectul pe care îl merită ființele umane. Cerem să fie eliminată orice formă de discriminare rasială”.

Malcolm X, după ce a realizat un pelerinaj la Mecca și a vizitat mai multe țări africane, s-a întors în America și a fondat organizația pentru unificarea afroamericanilor. Acțiunea lui a fost întreruptă atunci când a fost asasinat la 21 februarie 1965, în timpul unui discurs într-o sală de dans din Manhattan. Peste trei ani a fost asasinat și Martin Luther King.

Ambasadorul în Japonia

Edwin Oldfather Reischauer (1910-1990)

„Îmi închipui că ar fi o experiență captivantă”. Acesta a fost comentariul lui Reischauer despre numirea sa la ambasada americană din Japonia la prima sa întâlnire cu președintele Kennedy și alți ambasadori proaspăt numiți, la 25 martie 1961. La începutul guvernării sale, Kennedy insistând în spiritul politicii noilor frontiere a ales oameni de valoare pentru administrație în țară și în afara acesteia. Printre aceștia și noul ambasador al Americii în Japonia, Edwin Reischauer.

Reischauer s-a născut la Tokio, în anul 1910, și a studiat istoria japoneză și chineză la Universitatea Harvard, unde a început să predea în 1950. În 1956, s-a căsătorit cu nepoata lui Masayoshi Matsukata, fost prim-ministru al Japoniei. În 1960, relațiile dintre America și Japonia au fost tulburate din cauza modificărilor propuse la Convenția de Securitate dintre cele două țări. Reischauer a făcut o analiză a situației pe care a publicat-o în revista Foreign Affairs, provocând reacții intense. Chester Bowles, pe atunci consilierul de politică externă al senatorului Kennedy, a fost impresionat de analiza lui Reischauer și a dorit numirea sa. Acesta, care era total contra politicii americane în Asia, a declarat că „Nici în visele mele nu mi-aș fi închipuit că voi fi numit ambasador în Japonia”. Când însă a auzit la televizor discursul lui Kennedy la depunerea jurământului, s-a gândit „Să muncesc pentru îmbunătățirea relațiilor și dezvoltarea unei înțelegeri reciproce mai profunde între America și Japonia este cel mai bun mod de a-mi servi patria” și a acceptat numirea.

Despre asasinarea lui Kennedy, Reischauer a spus „Această tragedie este un eveniment de mare tristețe pentru toți cetățenii americani și un șoc pentru cetățenii lumii”. A rămas ambasador în Japonia până în 1966, când a revenit la catedra sa de la Harvard. În 1981 s-a retras din viața universitară și a murit în septembrie 1990. În timpul vieții sale a scris o multitudine de cărți despre Japonia.

Scriitorul genial care a cerut lumii să voteze farmecul

Norman Mailer (1923-)

Norman Mailer s-a născut în 1923 în statul New Jersey. A absolvit Universitatea Harvard la începutul celui de-al Doilea Război Mondial. Experiențele sale personale din război au inspirat capodopera literaturii de război „Cei goi și cei morți” (The naked and the dead) publicată în 1948. În romanele sale cercetează relația dintre individ și societate și analizează în profunzime natura problematică a societății americane.

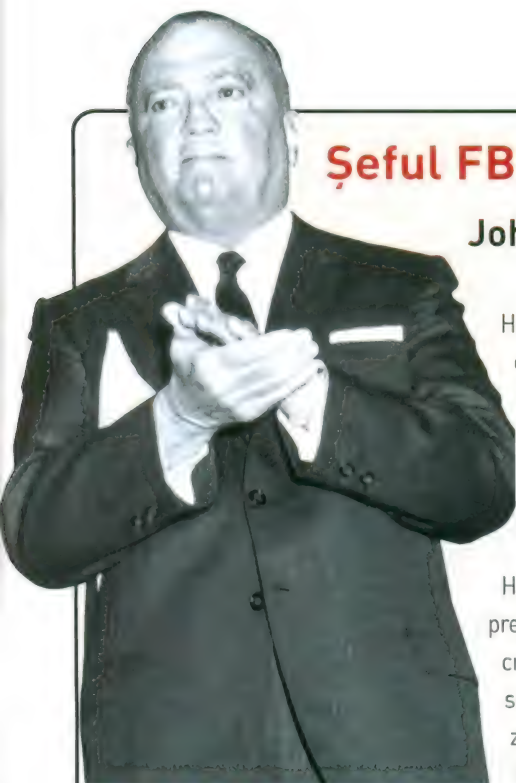
De la mijlocul anilor '50, Mailer a simțit „o șoaptă promițătoare și o bănuială de venire a unei noi epoci”. Simbolul acestei speranțe și intuiții a fost Kennedy, tânărul erou care a apărut în prim plan și în care Mailer și-a pus speranțele sale pentru schimbare. Articolul intitulat „Superman vine la supermarket” (Superman comes to the Supermarket) pe care l-a scris în legătură cu congresul Partidului Democrat din iunie 1960, în care Kennedy a fost numit candidatul democraților pentru viitoarele alegeri prezidențiale, conținea părți cum ar fi: „În după amiaza când a ajuns la aeroport pentru a participa la congres se adunase o mulțime imensă în fața Hotelului Biltmore... Un moment de transparentă, un puternic sentiment de déjà vu pentru scena care se petreceascena în care eroul, starul de cinematograf, vine la palat ca să ceară mâna prințesei...”.

Acest articol politic, publicat în revista Esquire cu trei săptămâni înainte de alegerea lui Kennedy, conținea o critică dură împotriva lui Nixon, spunând chiar că acesta pare „de plumb” și a cerut poporului american să voteze luând drept criteriu aspectul exterior al candidaților: „Puteți să alegeți să votați farmecul sau să alegeți să votați urâtenia”. Pentru Mailer, președintele Kennedy era un „erou mare, adevărat”.

Șeful FBI care detesta Partidul Democrat

John Edgar Hoover (1895-1972)

Hoover nu îi simpatiza deloc pe frații Kennedy. Îi considera periculoși pentru siguranța țării și, cu o ură extraordinară, încerca să le defăimeze numele. Atunci când Kennedy a fost ales președinte, numirea fratelui său Robert în funcția de ministru al justiției amenința grav prestigiul aproape dictatorial al lui Hoover la conducerea FBI.

Hoover fusese numit director al Biroului de Investigații (care în 1935 și-a schimbat numele în FBI) în 1924, de către cel de-al 30-lea președinte al Americii, Calvin Coolidge, și a rămas în această funcție 48 de ani, în care au venit și au plecat opt președinți diferiți, nici unul dintre aceștia neînlocuindu-l pe Hoover. Kennedy nu a făcut nici el excepție. Hoover avea multe informații despre scandalurile amoroase ale președintelui, astfel că J. F. Kennedy nu a putut niciodată să îl clinească din locul său, din fruntea FBI. Hoover credea în lege și ordine și, grație unei imense rețele de spioni și informatori subordonați lui, deținea informații secrete despre oricine din țară. Aceasta era și principala sursă a puterii lui. În anii '30, ținta lui erau organizațiile criminale, în timpul războiului s-a dedicat descoperirii spionilor, iar după război a început vânătoarea de comuniști. Datele colectate în decursul anilor le-a utilizat pentru a exercita presiuni asupra persoanelor implicate în anumite mișcări, care contraveneau convingerilor sale personale, cum ar fi mișcarea negrilor și

mișcarea împotriva războiului din Vietnam. Cunoscut pentru credințele sale profund anticomuniste, Hoover era susținătorul Partidului Republican și prieten apropiat al învinsului lui Kennedy, Nixon, fapt care i-a întărit ura față de frații Kennedy.

În legătură cu asasinarea lui JFK, concluzia Comisiei Warren, care l-a numit pe Oswald unic responsabil, a trecut cu vederea faptul că Oswald avusese legături în trecut cu FBI-ul și se presupune că Hoover a participat activ la ascunderea unor date importante. Este de asemenea demn de menționat că hotărârea lui Johnson ca toate documentele legate de asasinat să rămână secrete până în 2039 a fost luată la îndemnul lui Hoover.

Visul american care a născut mitul lui Kennedy

În cursul învolburat al istoriei umane, Kennedy a fost președinte al Statelor Unite doar o mie de zile, până când steaua lui s-a stins brusc.

Televiziunea face președinții

PPRIMUL PAS PENTRU CUCERIREA PREȘEDINȚIEI ESTE CONSTITUIREA UNEI COMISII DE CERCETARE, care se realizează o dată la patru ani, cu aproape un an înainte de data alegerilor. Scopul acestei comisii este concentrarea tuturor susținătorilor și finanțatorilor pentru campania electorală. Candidații se luptă împotriva candidaților din același partid pentru a-și asigura electorii fiecărui stat care vor participa la congresul partidului pentru investitură. În acest efort, mijloacele de informare în masă, și mai ales televiziunea, joacă un rol deosebit.

Primul politician care a înțeles puterea formidabilă a televiziunii ca mijloc de promovare și care a folosit-o în folosul său a fost Kennedy. În octombrie 1960 a fost transmisă prima dezba-

tere televizată din istorie între doi candidați la președinție, Nixon și Kennedy. Nixon, care până în ziua precedentă realizase un turneu electoral în toate colțurile țării, părea epuizat și palid, iar o durere la genunchi îl obliga să se sprijine puternic de tribună. Pe de altă parte, Kennedy părea odihnit, sănătos și ars de soare, inspirând liniște și încredere în sine. Această diferență de aspect între cei doi a fost evidentă pe toată durata apariției lor televizate. În final, Kennedy a fost cel care a câștigat simpatia și voturile electoratului, în timp ce până atunci Nixon fusese în avantaj. Televiziunea își produsese primul său președinte. La următoarea candidatură pentru președinție, Nixon nu a mai repetat greșeala și nu a mai participat la vreo dezbateri televizată.

◀ George Bush (stânga) și Al Gore (dreapta) într-un instantaneu din confruntarea televizată.

▲ Prima dispută televizată din istorie dintre doi candidați la președinție, care în final a determinat rezultatul alegerilor. Kennedy (stânga) cunoștea puterea televiziunii mult mai bine decât Nixon (dreapta) și a profitat de ocazie pentru a obține un avantaj.

În fața noastră există o lume nouă. America trebuie să dobândească un rol de lider în această lume.

Contribuția televiziunii la victoria în alegeri a lui Kennedy a schimbat radical atitudinea candidaților față de acest mijloc de informare în masă. După cum s-a destăinuit Kennedy colaboratorului său apropiat, Sorensen, „fără televiziune nu am fi ajuns nicăieri”. Televiziunea a început să aducă într-un fel politicienii mai aproape de popor, deoarece cetățenii simt că discută cu politicienii, că le strâng mâna.

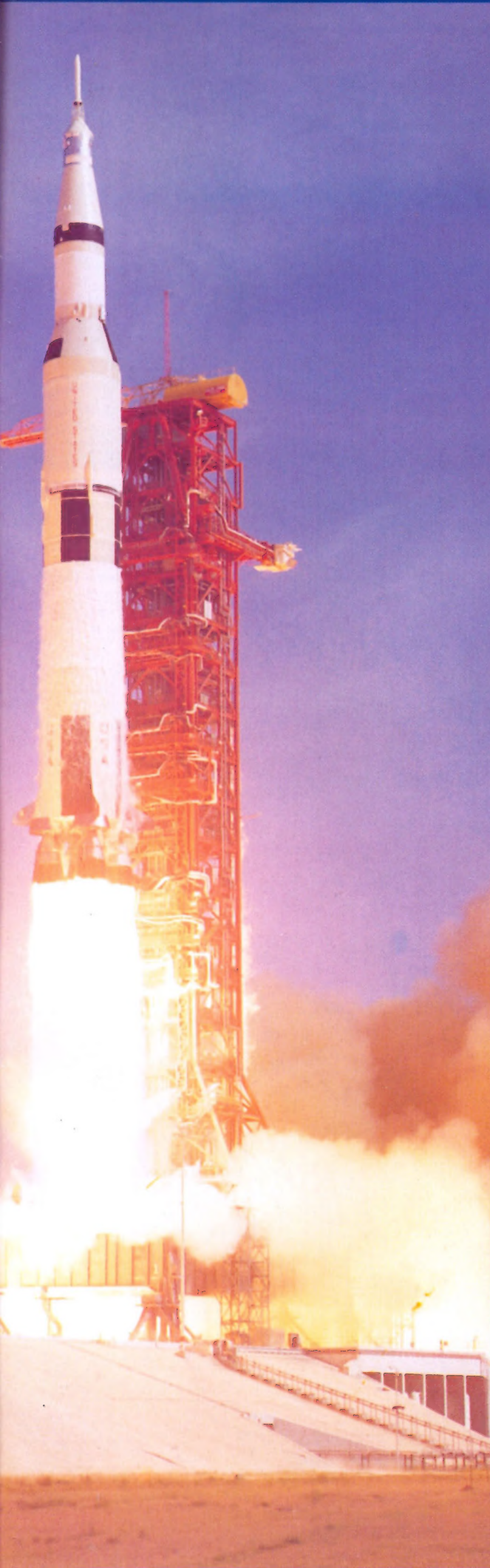
Următoarea confruntare televizată între candidați a avut loc în 1976, în lupta electorală dintre Carter și Ford. Deși Carter era mai puțin cunoscut decât Ford, care fusese vicepreședinte al administrației Nixon și președinte după scandalul Watergate și demisia lui Nixon, și avea o susținere mai redusă, a reușit să proiecteze un profil mai sincer și mai accesibil decât adversarul său, reușind astfel prin intermediul apariției sale televizate o nouă răsturnare a pronosticurilor în istoria politicii americane.

În 1980, lupta pentru președinție s-a dat între Carter, care urmărea să fie reales, și Ronald Reagan, fost actor. Reagan era, evident, mai familiarizat cu obiectivul camerei de luat vederi și a exploatat la maximum această relație cu televiziunea, chiar și după alegerea sa ca președinte. Ajungea la conferințele de presă pășind pe covorul roșu cu aerul unui star și știa foarte bine că înfățișarea, poziția și modul în care vorbea făceau impresie și nu experiența sa politică.

Este un fapt de necontestat că mass media reprezintă o parte integrantă a scenei politice, influențând mai mult decât orice altceva rezultatul alegerilor și formarea conștiinței politice a alegătorilor.

Momentul lansării lui Apollo 11, în lungime totală de 110 metri. În nava spațială erau îmbarcați Aldrin, Armstrong și Collins, și aproximativ 10.000 de oameni se strânseseră în jurul Centrului Spațial Kennedy pentru a urmări evenimentul.

La 20 iulie 1969, omul a pășit pentru prima oară pe lună. Imaginile astronauților mergând pe suprafața Lunii au fost redade fidel de televiziune.

◀ Prima navetă spațială Columbia la lansarea de la Centrul Spațial Kennedy. A efectuat 36 de rotații în jurul Pământului înainte de a reveni în siguranță.

dar Apollo 7 a intrat pe orbită în jurul Pământului cu un echipaj de trei astronauți, iar Apollo 8 a efectuat un zbor în jurul Lunii, tot cu echipaj. În continuare s-au realizat mai multe teste de așezare până când, în final, la 20 iunie 1969, Armstrong și Aldrin au pășit în Marea Liniștii de pe suprafața Lunii. „Este un pas mic pentru om, dar un salt gigantic pentru omenire” a spus comandantul misiunii, Armstrong, trimițând fiori de emoție în toată America, dar și pe întreaga planetă. Kennedy nu mai trăia, dar viziunea lui devenise realitate.

Programul Apollo a fost urmat de Programul Skylab și de Programul Navetei Spațiale, iar în aprilie 1981, Naveta Spațială, avându-l comandant al misiunii pe John Young și pilot pe Robert Crippen a rămas cu succes în orbită în jurul Pământului timp de cincizeci și patru de ore. Au urmat Programul Discovery pentru cercetarea planetelor și apoi Programul Origin, care are ambiția să răspundă la întrebări fundamentale legate de formarea Universului, a sistemului solar și de proveniența vieții. Pe lângă succese au existat însă și eșecuri, cu consecințe tragice. În 1986, naveta spațială Challenger a explodat la șaptezeci și trei de secunde de la lansare, toți cei șapte membri ai echipajului pierzându-și viața,

Succesul politicii noilor frontiere

O parte a politicii noilor frontiere imaginate de Kennedy era și Programul Apollo. Uniunea Sovietică era mereu cu un pas înaintea în cursa pentru cucerirea spațiului, plasând prima pe orbită un satelit artificial și reușind prima să trimită un zbor cu echipaj în spațiu. Prestigiul Americii fusese rănit serios, iar pentru reabilitarea acestuia nu trebuia precupețit niciun efort. În mai 1961, Kennedy s-a angajat față de poporul american ca, până la sfârșitul anilor '70, America să trimită un om pe Lună. Astfel a fost inaugurat Programul Apollo, având ca obiectiv revitalizarea programului spațial al Statelor Unite.

Până la Apollo 6 zborurile au fost fără echipaj,

◀ Campionul mondial de box la categoria grea, Muhammad Ali, care a provocat indignare când a refuzat să își îndeplinească stagiul militar în Vietnam.

◀ În februarie 1991, o forță militară internațională condusă de forțele americane a atacat trupele irakiene care se aflau în Kuwait, după ce acestea nu se retrăseseră la data stabilită de ONU.

După moartea lui Kennedy, armata americană a invadat Vietnamul și s-a scufundat literalmente în noroiul războiului din Vietnam. Dacă nu ar fi fost asasinat Kennedy, care era împotriva intervenției americane, poate că acest război ar fi fost evitat.

▲ În războiul din Vietnam, forțele americane au aruncat din avioane cu erbicide puternice, pentru a distruge junglele care le îngreunau misiunea. Utilizarea acestor substanțe toxice a produs probleme majore de sănătate, cum ar fi deformații ale corpului, la toate generațiile următoare de vietnamezi.

iar în 2003 naveta spațială Columbia s-a dezintegrat la întoarcerea din ce-a de-a 28-a misiune a sa, luând viețile altor șapte astronauți. În pofida acestor tragedii, visul lui Kennedy a fost îndeplinit și cucerirea spațiului rămâne unul dintre cele mai importante succese ale speciei umane.

Moștenirea lui Kennedy. O Americă puternică

„Fiecare națiune, fie că ne vrea binele fie că ne vrea răul, să știe că vom plăti orice preț, vom ridica orice greutate, vom suporta orice greutate, vom sprijini orice prieten și vom rezista oricărui dușman este necesar pentru a asigura supraviețuirea și reușita Libertății.” Acestea au fost cuvintele lui Kennedy în discursul său inaugural, exprimându-și viziunea sa pentru o Americă puternică, având un rol de lider în ordinea internațională. Deși Kennedy a evitat prin diplomatie escaladarea crizei rachetelor din Cuba și a semnat cu Uniunea Sovietică un acord pentru întreruperea testelor nucleare, dorea să știe toată lumea că America este o forță care nu va ezita să se implice într-un război dacă va considera necesar acest lucru. Kennedy a consacrat această politică de „justiție a celui puternic”, deoarece știa foarte bine că aceasta cere poporul american. Carter, care a ales o abordare mai blândă și a permis Uniunii Sovietice să obțină din nou o superioritate militară, a fost condamnat vehement, iar George Bush senior, care era numit în bătaie de joc „Bush plângărețul” a fost nevoit să își reconsidere hotărârea inițială și să implice în final țara în Războiul din Golf pentru a satisface dorința poporului de a arăta fața puternică a Americii.

▲ Statuia libertății care privește din Manhattan este simbolul unei Americi puternice și libere.

Kennedy însă încercase să arate că justiția celui puternic poate să reprezinte o mare capcană. În legătură cu Vietnamul, Kennedy oscila între dorința de a se opune rebelilor comuniști care amenințau să preia controlul țării, și convingerea sa că poporul fiecărei țări are dreptul să hotărască singur cu privire la soarta sa. A murit fără să răspundă acestei dileme. Hotărârea a revenit guvernului următor, iar America a intrat în final într-un război catastrofal pentru ea. Cu toate acestea, guvernele următoare ale Statelor Unite nu par să fi înțeles că exercitarea arbitrajului internațional pe baza forței armelor nu este întotdeauna cea mai bună strategie.

Casa Albă, locuința președinților americani.

100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

KENNEDY

ISSN 1791-0765

deAGOSTINI